

Po pošti prejeman:
za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta „ 13 „ — „
četrt „ 6 „ 50 „
mesec „ 2 „ 20 „
V upravnishvu prejeman:
za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta „ 10 „ — „
četrt „ 5 „ — „
mesec „ 1 „ 70 „
Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnino in isserate
sprejema upravništvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niskih ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredni
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 89.

V Ljubljani, v soboto 19. aprila 1902.

Letnik XXX.

Škofovi gozdi.

Saj mi o škofjskem gozdu ne bi danes pisali, ker vemo, da je vsakoga privatna stvar, da gospodari s svojim posestvom. Tudi se nam zdi ta stvar tako notranje »klerikalna«, da je ne bi spravljali pred javnost iz lastnega nagiba. A on, ki je specialist v »klerikalizmu«, nas je k temu prisilil, zato naj pa posledice sam nosi.

Bilo je namreč takrat, ko se je zbornica poslancev bolj ali manj duhovito posvetovala o šolstvu. In poslanci so se razprli zaradi celjskih paralel. Mislilo se je celo, da je država v resni nevarnosti. Hohenzollernski orel in ponižna, kmečka slovenska trikolra sta se bojevala. Vsa zbornica, vsa Avstrija je napeto sledila temu boju; bil je trenutek, ki je imel odločiti bodočnost nekaj slovenskih uric med majhnimi fantiči, kateri so pa potegnili po čudnem naključju nase pozornost vsega sveta. Kratko: Bil je odločilen trenutek za slovenski narod.

Vsi slovanški narodi avstrijski so smatrali to stvar za svojo častno zadevo. In oglasil se je k besedi tudi on, namreč on, ki je zastopnik ljubljanskega mesta, katero je nosilo nekdanji častni naslov »srce Slovenstva«. Vsi so pričakovali, da bo on z vso energijo nekdanjih Turjačanov in Krpanov z uma svitlim mečem in z junaško roko udaril po sovražnikih onega ljudstva, za katero se trudi in poti pošteno in zvesto sedanji ljubljanski vladika.

On je nastopil. Vsi so pričakovali, da bo krepko podrl spletke raznih Wolfv in Stürgkhov ter viteško nastopil za trdnjavo našo — za Celje.

A on je izpregovoril in rekel, naj mu ne zamerijo, ako je »do neke meje nervozen«. Boritelj za celjske slovenske vsporednice je rekel, da se bore »za majčkino muho«. Tu so že vsi čudno gledali. Hrvatje, Čehi in Poljaki — in Nemci ne manj. A on je napadal — pri debati za slovensko gimnazijo! — nune in rajnega kardinala in

duhovščino. Povpraševali so se: Cemu to? A on je pogumno nadaljeval in »nervozno« napadal moža, kateri hoče dati Slovincem pravičao in izbornosrednjo šolo!

Srednjo šolo, ki bi po intencijah veledušnega ustanovitelja morala postati najboljši slovenski zavod, je zaničljivo imenoval »Zwingur«, in njega samega je nazval »karikatur škofa«.

Kot specialist v cerkvenem premoženju je nato — namestu o Celju — govoril o škofovem gozdu. Bodi nam dovoljeno, da tu ponatisnemo njegove besede:

»Ljubljanski škof hoče škofovsko posestvo v škodo svojih naslednikov na nezasišan način izkoristiti. Pred vsem se naj devastirajo krasni gozdovi škofjskega posestva gornjegrajskega. Nič kot le izsekane goličave hoče nj. škofjska milost zapustiti svojim naslednikom na ljubljanskem škofjskem sedežu, prebivavcem savinjske doline pa povodnji in plohe. Neumljivo mi je, da se proti temu ne branijo zastopniki štajarske dežele!«

On je v svoji veliki vnemi za — prihodnje ljubljanske škofove kratkomalo rekel, da je to za škofove naslednike — »eine Brandschatzung«, ter je poklical vlado, da naj tu s svojo mogočno roko poseže vmes.

No, on je bil nervozen, da rabimo njegove besede. V »Slovenskem Narodu« je pa nekdo še bolj ostrocuten, kakor oni, ki je slišal travo rasti; kajti že pred tedni je slišal peti ono škofjsko žago, katera bo šele stekla.

Ni čuda, da so z glavo zmajevali Čehi in Poljaki, ki so slišali tako govoriti za — celjske paralele, ter so zapustili zbornico, da si ne pokvariyo svoje dobre volje, glasovati za Slovence.

A bodimo resni! Kaj je istine na tem govoru zastopnika ljubljanskega mesta?

Edino to, da je začel ljubljanski škof, oziroma njegov oskrbnik racionalno gospodariti v gornjegrajskem gozdu. Tu so v planinah kraji, kjer se zaradi nepristopnosti

zemljišča doselej še sploh les uporabljal ni. Niti toliko se ni sekalo, kolikor bi se bilo moralo.

Energični ljubljanski knezoškof je tu poskrbel za red, in to, kar se dela, se dela po natančnem načrtu, katerega vsaka črtaja je od vladnih organov potrjena in odobrena.

Vse, kar se je storilo, je popolnoma reelno in od strokovnjakov natančno premišljeno. Ko je dr. Tavčar svojo filipiko izpuščal v državni zbornici, so imeli pri poljedelskem ministerstvu že vse črno na belem pred seboj iz samih uradnih podatkov, kateri so se na Dunaju odobravali kot popolnoma korektni.

Ali si je vzel dr. Tavčar časa, da bi se bil prej osebno prepričal, če je res, kar govori? Ne! Pač pa je poljedelsko ministerstvo po svojih organih se natančno prepričalo o istinitem stanju gospodarstva v škofovem gozdu.

Zdaj si lahko vsak misli, koliko veljave si je pridobil zastopnik ljubljanskega mesta, ko je tako iz svoje domišljije slikal v državni zbornici v grozovitih barvah to, o čemer so po natančni preiskavi odločilni krogi prepričani, da je ravno nasprotno res!

Nihče temu poslancu ni tako popolnoma omajal zaupanja, kakor si ga je sam s tem svojim govorom!

No, mi se s tem možem ne prepiramo. Mi vemo tudi, da oni, ki mu vse verjamejo, mu bodo verjeli tudi to. A on nam je storil veliko uslugo, da je s svojim govorom neovrgljivo dokazal navzgor, koliko so vredni njegovi napadi na — »klerikalizem«!

Ta nam več mnogo na Dunaju na tak način škodoval ne bo. V Ljubljani lahko še igra dalje svojo ulogo.

Če je pa tako zastopstvo kranjskega stolnega mesta v korist Ljubljani in našemu narodu — to naj premišljajo oni, ki so takega poslanca volili!

Jakob Schell pl. Schellenburg.

O pl. Schellenburgu se bo te dni, ko ljubljanske hčere sv. Angele praznujejo dvestoletni spomin ustanovitve svojega samostana, izpregovorila marsikakšna beseda.

Bil je to mož, ki si je kot tujec v naši domovini pridobil ogromnih bogastev.

Ali to ni nič nenavadnega; mož, ki so si z bistrim razumom, podjetnim duhom in z veliko srečo pridobili zlatih zakladov, ima tudi naš kapitalistiški čas več ko preveč; ne navadno in materialistiškemu duhu, ki preveča sedanjo javnost, nerazumljivo pa je, da je bil ta ljubljanski Krez srečne roke in bistrega razuma katoličan po srcu in po dejanju.

Schellenburg je vznikel iz trgovskega stanu, ki se dandanes, stoječ pod židovskim vplivom, prav posebno odtujaše katoliškim načelom; in vendar je imel plemeniti mož, sin Merkurijev, haveč se s praktičnim trgovskim poslom, veleidealnega duha. Po preteku dveh stoletij, odkar je odhitel nad zvezde po plačilo, se ga z ljubeznijo spominja premnogo hvaležnih sre, kajti on ni samo ustanovnik in velik dobrotnik ljubljanskih uršulink, ampak dobrotnik cele vojvodine Kranjske.

Rodil se je 24. jul. l. 1652. v Sterzingu na Tirolskem iz ubožne rodovine. Njegova mladost je zavita v temno meglo; ne vemo niti, kje in kako je študiral in kako si je pridobil prvi kapital.

Kolikor moremo zaslediti, je začel s kranjskimi podjetniki in obrtniki trgovske pogodbe sklepati že okoli leta 1680; zanealjiivo pa vemo, da je bil štiri leta pozneje že v Ljubljani. V trgovinskem oziru izvenredno ugodna lega naše dežele in predvsem stolnega mesta, privabila je Schella, da si je tu na Bregu kupil prodajalnico.

Prišel je torej k nam v najlepših letih svoje življenjske delavnosti; eno leto zatem se je tudi oženil z ugledno našo domačinko Ano Katarino Hofstätter.

Ni gotovo, da bi se bil v našem mestu

LISTEK.

V spomin † P. Ladislavu Hrovatu.

Gospodov dan 24. septembra 1899. leta je bil lep dan za dolensko stran. V frančiškanski cerkvi novomeški je obhajal zlato mašo častiljiv starček frančiškan. Radostno ponosna je bila frančiškanska redovna družina na to zlato mašo svojega staroste. Od krito veseli so bili tega lepega dneva Novomeščani, med katerimi je preživel zlato-mašnik malokaj pol stoletja, sočustvujoč z njimi v sreči in nesreči. Iz bližine in daljine je privrelo kmečko ljudstvo k tej slavnosti svojega ljubljene izpovednika. Prihitelo je tudi iz drugih krajev lepo število slovenskih izobražencev počastiti slavnostni dan svojega bivšega učitelja, milega tovariša šolnika, odličnega slovenskega pisatelja. In vsa ta pestra množica, ki se je bila sešla ta dan k izvenredni slovesnosti, je bila radostno ginja, ko je s cvetličnim vencem na srebrnobeli glavi, obdan od redovnih bratov in mnogobrojne svetne duhovščine, stopil iz samostana in se v izprevodu pomikal v cerkev, da tam daruje zlato sveto mašo — P. Ladislav ...

V resnici lep je bil ta dan za dolensko

stran, lep za nas, lep tudi za te, sedaj že v Gospodu počivajoči oče Ladislav!

Jesen je tu s sadovi krasnimi, jesen je tu z obrazi jasnimi! — tako sem začel oni dan zdravico na te jaz, med mnogimi tvojimi čestilci in prijatelji izvestno najmlajši tvoj prijatelj. — Vesel je kmetič lepe jeseni. Saj je dozorel, poljski sadež in vinska gorica se mu ljubeznivo smeje in ga vabi na bogato trgatv. Koliko truda, koliko znoja ga je stalo obdelavanje polja in vinske gorice! Spomladi je oral in sejal in sadil in kopal. Poleti je moral zopet okopavati, obrezavati. Kolikrat mu je pri delu znoj močil obraz! In vrhu tega se je moral vedno bati, da ne bi prišla ledena toča in uničila truda njegovih rok. No, nebo mu je bilo milostno. Grozdki so se hitro redili, in žito je rastle skoraj očitno. In ko danes gleda na žitne ravnice in njih rumene sadove in težke snope ter na solnčne gorice in njih mastne grozde, si mora reči, da je njegovo delo dobro uspelo, da mu bo setev prinesla bogato žetev. In veselja se mu sveti lice in je s sosedi volje razigrane, volje kar najboljše in veselo poje: »Prijatelji, zdaj veseli bodimo; težave, skrbi pozabimo! Najlepši je dan, za dolensko stran ...

Prišla je tudi tvoja jesen, blagi oče Ladislav! — sem nadaljeval takrat. — In te jeseni si lahko vesel. Trudil si se, delal

si na polju prosvete od zorne pomladi mladostne in prenašal vročino in mraz, in spanje je bežalo iz tvojih oči. Oral si marljivo ledino slovenskega jezikoslovja, pravorečja in pravopisja. Sadil in sejal si v rahla srca mladeniška semena dušne omike in srčne olike, ljubezen do vednosti in čednosti in do mile materinščine dolgo, dolgo vrsto let. In če danes pogledaš nazaj na košato polje svojega delovanja, si moraš reči, da je tudi tvoje delo sadonosno uspelo. In če si v ponižnosti svoji tega nečesi priznati, poglej danes okrog sebe: tu vidiš zbrane nekdanje učence svoje in vidš zbrane od blizu in daleč odlične može slovenske! Glej, vsi ti proslavljajo danes tvoje uspešno delovanje za slovensko ljudstvo, vsi ti pričajo, da je tvoja setev že rodila in bo še rodila bogato žetev, vsi ti so ti prišli čestitat k lepemu dnevu tvoje jeseni in ti kličejo: Le veseli se tega dneva, blagi oče Ladislav, in uživaj, uživaj še dolgo jesen mirnega življenja! — Tako sem ti takrat poleg drugih gostov nazdravil jaz. In solzice radostnice so ti porosile lice in si rekel: »To je lep dan, eden najlepših dni v mojem življenju! ...

Lep je bil ta dan za nas in zate. A še lepši dan kot oni, ko si sedel med nami s cvetličnim vencem na srebrnolasi glavi, — lepši ne za nas — a za te lepši, da trdno upamo, najlepši dan za te je bil pomladni

dan 14. aprila t. l., ko si ti sam dozorel za nebo in te je utrgal Gospod in te presadil v večno pomlad in te odičil z nevenljivo krono nebesko! Zaslužil si to krono. Saj si bil svojemu Gospodu zvest do konca. Do zadnjega si delal za čast Njegovo in za proslavo Bogorodice. Klečečega sem to dobil pisati z oslabilimi rokami zadnji tvoj spis — Šmarnice ...

Počivaj v miru, blagi redovnik! Prav po zgledu in v smislu onih starih menihov, ki svetu niso izkazovali samo v verskem in nraevnem oziru velikih dobrot, ampak so si pridobili nevenljivih zaslug tudi za znanost in leposlovje, s tem da so shranjevali stare rokopise in z učenimi deli poznejšim rodovom pripravljali pot do tako brzega napredka — prav po zgledu teh menihov si delal tudi ti. In s tem delom si pokazal, da tudi danes še pod roboto kuto bije srce mehko, srce navdušeno za vse blago in lepo, srce ljubeče domovino z veliko ljubeznijo, z ljubeznijo dejansko, ki se kaže v pozitivnem delu, v zidanju, ne v razdiranju. S svojim delovanjem si pa tudi pokazal, kako lahko in obenem kako uspešno gresta vstric delo za cerkev in delo za narod. Odpočij si zdaj od svojih del! Slovenski rod ti ohrani trajni spomin. Dr. M. P.

kedaj pečal z nadrobno trgovino, gotovo pa je, da so mu srečne trgovske zveze, kupne pogodbe in razne spekulacije pripomogle do bogastva, s kakršnim je razpolagal na večer življenja.

Tržil je večinoma s kranjskimi poljskimi prideiki, pa tudi z medom, suknom in lesnimi izdelki. Sklepal je pogodbe z različnimi podjetniki, da so mu dovažali blago v Ljubljano ali kam drugam, on pa ga je razpečeval na razne kraje, največ v Trst, odkoder je imelo odprto pot na morje.

Trgovske mreže je imel razprežene ne samo po celim Kranjskem, ampak tudi po Koroškem.

Najtrdniji temelj pa si je pl. Schellenburg postavil s tem, da je stopil v ožjo dotiko s kranjskimi deželnimi stanovni, ki so bili kakor dandanes tudi takrat že večkrat v denarnih stiskah, zlasti kedar je bilo treba prispevati k vojnim stroškom, kar za časa Leopolda I. ni bilo redko.

Schellenburg torej deželi kranjski ni koristil samo s tem, da je spravljal naše blago v denar in je tako pripomagal k večjemu blagostanju prebivalstva, on ji je mnogo koristil ravno s svojimi posojili deželnim stanovom. Res da je imel pri tem sam najlepši gmotni dobiček, kajti stanovi so mu za odškodnino odstopali razne uradne pristojbine in dohodke posamnih mest in trgov; toda vojni časi so takrat podložnikom nakladali obšutne davke in če ni bilo denarja pri hiši, je bil križ; kranjskim stanovom pa se tedaj ni bilo treba posebno bati, ker so imeli Schellenburga, ki jim je v silo rad pomagal.

Neka listina, ki jo hrani deželni muzej, omenja naravnost, da je odlični mož Kranjski posojal svote, »welche sich in der Zusammenziehung auf ein Million belaufen möchten.« V zahvalo za take velike dobrote so mu deželni stanovi podelili deželno stanovitvo, njemu, njegovim potomcem in bližnjim sorodnikom. Za jednake usluge je dobil tudi od Koroške deželno stanovitvo.

Z diplomom z dne 10. nov. l. 1697 je bil pl. Schellenburg od cesarja Leopolda I. potrjen menjalničarjem za Ljubljano in sploh za totransko Avstrijo. Če pomislimo, kako važen je menjalni promet za razvoj trgovine, in v prejšnjih časih še bolj kakor danes, nam je jasno, kako važno mesto je takrat on zavzemal v jugoslovanski trgovini in kako izredno bogat mož je bil. O njegovem bogastvu priča tudi, da je knezu Auerspergu posojal svote, za katerih pokritje niso zadostovali dohodki prostranih auersperških posestev po Kranjskem in po Istri, ampak je knez moral doplačevati še iz službene plače.

Vkljub temu pa, da se je pečal skoraj s samimi računi in z denarjem, bil je mož močno religiozen. Ko je l. 1700 Rim praznoval stoletni jubilej, pohitel je tudi Schellenburg tja, da počasti središče krščanstva; in

kaj se je v tedanjih časih reklo iti v Rim, je znano.

Ker ni imel otrok, mu je bilo tudi misliti, kako bi svoje veličansko premoženje obrnil v koristne namene.

Tu je pokazal svoje plemenito, hvaležno srce do dežele Kranjske, kajti skoro vse njegovo imetje je pripadlo nji in njenim stanovnikom. V svoji oporoki, kjer določa deželne stanove za izvršitelje svoje poslednje volje, pravi naravnost, da to stori iz hvaležnosti do njih, kajti le v stiku z njimi je prišel do take premožnosti.

Schellenburgovo ime se pri dobrotah napravah čisto imenuje; deloma še za življenja, deloma v svoji oporoki je ustanovil:

I. uršulinski samostan v Ljubljani skoraj izključno le sam, po njegovi smrti pa je tem redovnicam pomagala enako blaga soproga Ana Katarina;

II. iz kapitala, ki ga je zapustil uršulinskemu samostanu v Ljubljani v gotovini 8835 gold., so se napravile ustanove za gošpice;

III. 100.000 gold. je položil za ustanove 100. invalidom iz slovenskega ozemlja;

IV. zapustil je 8 ustanov za kranjske plemiče, če se izobrazujejo v dunajskem plemiškem konviktu Theresianum;

V. položil je kapital, iz čigar obresti naj bi se vzgajalo 24 dečkov vojaških starišev iz varaždinskega in karlovskega okrožja;

VI. ustanovil je stipendije 12 častniškim vdovam slovenske in nemške narodnosti in

VII. 12 dijaških ustanov.

Vse te dobrotne naprave so tekom časa sicer marsikaj pretrpele, a prav mnogo se jih še sedaj oddaja v prid prebivalstva naše dežele.

Ustanovitvi ljublj. uršulinskega samostana je prisostvoval še sam in tudi nekaj časa mogel še opazovati plodnost njenih sadov, za druge blagodušne ustanove pa je že pri Bogu prosil blagoslova, kajti pre zgodnja smrt mu je zastavila pot življenja že 2. febr. 1715; tri dni pozneje so ga z velikimi slovesnostmi pokopali v uršulinski kapelici, čez deset let pa ga dvignili in prenesli v sedanjo nunsko cerkev.

Moža, čegar ime je v tako tesni zvezi z ustanovitvijo ljubljanskega uršulinskega samostana, se bo te dni s pobožno molitvijo spominjalo mnogo hvaležnih src.

VI. K.

Državni zbor.

Dunaj, 18. aprila.

Nemška ljudska stranka je že včeraj vložila nujni predlog, naj vlada izdela načrt zakona, po katerem bi občine od države dobivale odškodnino za izvrševanje poslov v prenešenem delokrogu. Ta predlog je danes začetkom seje utemeljeval poslanec dr. Hofmann-Wellenhof. Rekel je, da

je ta predlog v zvezi s podporo za mesto Prago. Ta podpora sicer ni popolnoma neopravičena, vendar je političnega pomena, takorekoč vojna odškodnina za mladoško obstrukcijo. Ker pa so tudi mnoga druga mesta v jako žalostnih razmerah, zato je ta podpora za Prago neopravičena.

Za njim se oglasi min. predsednik dr. pl. Koerber. (Vsebinsko njegovega govora smo objavili včeraj).

Govorili so nato o nujnem predlogu dr. Fiedler, dr. Weisskirchner, Tschernig, Scheicher, Jaworski, Winter in Perathoner. Vsi so opisovali bremena dežel in občin ter naglašali potrebo državne podpore. Konečno je zbornica soglasno vsprejela nujni predlog, naj vlada predloži načrt zakona, da dobé občine od države odškodnino za razna opravila v prenešenem delokrogu.

Nato se prične razprava o blagajnični upravi finančnega ministerstva. Vsenemec Malik predlaga, naj se podpora za Prago takoj izloči iz proračuna ter o njej pozneje razpravlja. Glasovanje po imenih je zbornica odklonila in začel je govoriti Prade.

Pri tej točki so se oglašali: dr. Schüller, Kaftan, dr. Byk, dr. Kramar, dr. Tavčar, dr. pl. Fuchs in dr. Skedl. Glasovanje bo d v ponedeljek, zato treba, da so tukaj vsi poslanci.

Blagajnična uprava.

Pod tem naslovom izkaže finančno ministerstvo za tekoče leto 6,026.921 izdatkov in 24,071.149 kron dohodkov. Med izdatki je n. pr. 150.300 kron za izgube pri nakupu in prodaji zlata. Država je namreč vpeljala zlato veljavo. Ker pa potrebuje več zlata, nego ga ima v zalogi, mora osobito za vnanje terjatve potom avstro-ogrske banke kupovati kovan denar. Provizije za to kupovanje so torej v računu kot izguba pri zlatu. Dalje je med izdatki 786.812 K za kovanje srebrnih kron, 2,297.226 K kot državni prispevek za zaklad vojaških taks, 53.000 za provizije raznim bankam, 42.000 kot sedmi obrok za uravnavo Mure, 800.000 K za izredne podpore državnim uslužbencem. Lansko leto so diurnisti dobili 473.481, pomožni sluge 322.677 kron. Ker je bila ta svota razdeljena na 26.017 oseb, dobi seveda vsak-teri le malo.

Podpora za Prago.

Preporočna točka v tej skupini pa je državna podpora za Prago. Mesto namreč potrebuje za razne nujne naprave 32 milijonov kron. Polovico, 16 milijonov, je vlada češkim poslancem že l. 1899. obljubila v desetletnih obrokih in letos postavila v proračun 1,600.000 kron. Že l. 1893 je Praga najela posojilo 12 milijonov kron, da podere več starih, okuženih hiš v starem mestu. Pa denar je mesto že porabilo. Za kanalizacijo je mesto tudi leta 1893. določilo 16.600.000 in že izdalo 6,502.000 kron. Za

nov vodovod potrebuje Praga 13 milijonov kron. Voda v Pragi je istini slaba. Za vsa ta dela potrebuje Praga okroglo 50 milijonov. Že danes pa ima Praga 87,268.000 kron dolga in jako visoke mestne priklade, tako na osebno dohodarino 43 %, na hišni davek 28 %, na najemnino 4 oziroma 6 %. Praga pa mora zgraditi tudi razne mostove, pristane in obrežja ob Vltavi. Že doslej so znašali troški za mostove in obrežja 15,631.867 kron, za kar je vlada dovolila doslej 4 milijone kron državne podpore. Za obrežja pa Praga potrebuje še 14,435.000 in za mostove 11,090.000 kron. Vsa ta dela pa niso samo krajevnega pomena, in zato je vlada dovolila 16 milijonov kron podpore. Odslek je sicer dovolil prvi obrok 1,600.000, ali od vlade zahteva primerne podpore tudi za druga mesta. Tako zahteva dr. Mayreder za Dunaj 45 milijonov, za Gradec zahteva nemška ljudska stranka 10 milijonov, za Linz zahtevajo Böhme, Löcker in Beterle 500.000, za Celovec zahteva Dobernig 2 mil., dr. Erler za Inomost 5 milijonov, za Reichenberg 5 milijonov, za Warnsdorf 1 milijon, za Schluckenau 400.000, za Cvitavo 500.000, za Brno 8 milijonov itd. Skupaj zahtevajo razni poslanci za 17 mest nad 100 milijonov. To je vse lepo, ali z isto pravico morejo zahtevati državne podpore tudi druga mesta in kmečke občine. Država pa gotovo ne more kar na stotine milijonov razdeliti med razne občine, da si uredi svoje finance. Kar more država storiti, je v prvi vrsti to, da posameznim deželam in občinam prepusti nekaj realnih davkov. To je nujno potrebno, ker avtonomne finance so povsod jako žalostne. Tako naj bi se n. pr. država odpovedala davku od piva na korist večjih mest, kakor so Dunaj, Trst, Praga, Brno, Gradec, L'ov, Krakov in Ljubljana. S temi dohodki, ki znašajo sedaj za državo dobrih 6 milijonov, bi si imenovana mesta vsaj nekoliko pomagala.

Slovanska dopisovalnica.

Že na dosedanjih časnikarskih kongresih se je razmotrivalo vprašanje o ustanovitvi slovanske dopisovalnice, ki je res velika potreba z ozirom na to, da obstoječi vladni nemški korespondenčni urad ne poroča o slovanskih zadevah tako, kakor bi bilo potrebno in pravično. Tudi na letošnjem časnikarskem sestanku se bo o tem razmotrivalo. Vprašanje samo je pa zelo kočljivo in po poročilu »Mor. Orlice« skoro neizvedljivo. Taka dopisovalnica bi morala ustrezati raznim, zelo nasprotnim si željam. »Kurjer Lwowski« zahteva, da slovanska dopisovalnica ni rusofilska, ali po domače: nasprotovati bi morala Rusom. Rusinski »Dilo« zahteva, da dopisovalnica ne sme služiti Poljakom, biti mora torej antipoljska. Hrvatski listi izražajo željo, naj pisarna ne bo srbofilska, mejtem ko zahtevajo srbska glasila, da se v dopisovalnici ne sme gojiti veliko hrvatska

Vsegavedni so!

Komur se je posrečilo priplezati na tisti višek inteligence, da v uteh svojih političnih želji čita članke, dopise, vesti in listke »Slov. Naroda«, tisti sedaj uživa. Prepričan je namreč, da je v Belgiji »klerikalni« režim provzročil ustajo. Sedaj imajo »klerikalci«, kar zaslužio! »Duhovnik si nobeden ne upa na cesto«, tako poroča »Sl. Narod«, in liberalci se veselijo.

Ali Vam je, častiti liberalci, uže kak duhovnik kaj žalega storil? »Meni«, odgovarja eden, »ni še duhovnik storil hudega, podpiral me je celo, ko sem hodil v šolo«; drugi pravi, da tudi njemu ne, ali vsak pristavlja, da nekaj pa mora le biti, ker zastoj bi liberalni listi ne poročali vedno o duhovniških grozodejstvih; tako je n. pr. župnik Inconnu v N'existepas na Franco-skem kradel svršnike in knjige, kakor so poročali »svetovni« listi, ali ni to sramota?! Dragi liberalci, ali si se tudi prepričali, če je res kedaj živel tak župnik in ali je kje tak kraj? In ako bi res župnik Inconnu v N'existepas bil kradel svršnike in knjige, ali je temu kriv duhovski stan, ali je temu kriva katoliška cerkev, kakor te uče liberalni listi? Glej, saj si ti sam pristaš liberalizma, navzlic temu, da skoro gotovo po-

znaš med pristaši liberalizma tudi takega, ki je kradel svršnike in knjige. Bodi torej dosleden!

Toda doslednost je čednost, katere zastoj iščemo mej liberalci. Zatorej tudi »Sl. Narod« strahovito javka o »sodovih klerikalne uprave v Belgiji« z vso ljubeznijo do bližnjega, ker baje belgijski »klerikalci« ne marajo upeljati »splošne in enake volilne pravice po načelu: »en mož, en glas«. Nad tako grozovito hudobijo belgijskih »klerikalcev« ne more se dosti najokati »Slov. Narod«, toda doma je pa njegova stranka kar se le da nasprotna taki »splošni in enaki volilni pravici po načelu: »en mož, en glas«. V Belgiji so to »sodovi klerikalne uprave«, pri nas pa je to prav in v redu. V Belgiji bo zaradi tega »generalna stavka klerikalne mogoče eže poučila, kje so tečaji državnemu obratu in da se z brutalnostjo ne vlada več v 20. stoletju«, kakor piše »Sl. Narod« z dne 15. aprila 1902, pri nas na Kranjskem pa se liberalci prav dobro počutijo v enakih razmerah, katere očitajo »klerikalcem« v Belgiji.

V senci mandatov, toda ne od splošne in enake volilne pravice podeljenih, je lahko govoriti o splošni stavki in na steno slikati revolucijo, ter kričati: »Izvor so jim krivice, ki jih zakrivljajo strankarske klerikalne vlade!«

To je nekam romantično, in človeku nehot pridejo na um stih Nikolaja Lenau: »Doch die Zigeuner blieben hier, — Die feurigen Gesellen, — Und spielten alte Lieder mir — Rakoczy's, des Rebellen.« Vino piti, zraven pa poslušati revolucijske melodije, to nekaterim riha, osobito ako poleg tega vsa oga prvega vsacega meseca dobivajo svojo plačo, ali pa ob določenih rokih romajo s kuponi k banki. Že od nekdaj imajo liberalci navado, da koketirajo z revolucijo, ali revolucija ima tudi svoje navade, kakor nas uči zgodovina, in ena teh navad je, da naposled, ko je zemlja že dosti »klerikalne« krvi popila, začnejo padati pod giljotino tudi glave liberalnih Girondistov. Takoj moramo pa izjaviti, da nismo hoteli sramotiti spomina teh sicer duhovitih mož, ki smo jih imenovali v bližini naših liberalcev. Ta ravnokar omenjena splošna lastnost liberalcev dala je pesniku Sebastianu Brunner povod k besedam: Esel, auf dem Eise tanzend, spielen reiche Libérale.

Ravno zato, ker je ta bolezen med liberalci splošna, jih tudi ni mogoče ozdraviti. Ne dajo se prepričati, ker liberalci vse boljše vejo, kakor drugi ljudje. Liberalci vejo, da je uzrok nemirov v Belgiji »klerikalizem« s svojimi »krivicami«, liberalci vejo, kje ima papež denarje in koliko jih ima, liberalci

vejo, kje stanuje klerikalni zmaj, liberalci vejo nezmotljivo, kdo piše listke v »Slovencu« in povesti v »Domoljubu«. Vse to vejo liberalci in vse to ve »Slov. Narod«; ne briga se za to, ali je dotični res tisto pisal ali ne, marveč kar razbija »dovtip« o ricinovem olju in njega vplivu na gotove dele telesa. Enake občutke ima, tako pravi, kadar here detične stvari. Vsak pač govori o tem, kar mu je najljubše, kar največkrat rabi, in o tistih delih telesa, ki so pri nem najbolj razviti, katere torej najbolj čuti. Večkrat se je že reklo, da »Sl. N.« opravlja za liberalce vsak dan duševno potrebo. Sedaj indirektno in neprostovoljno trdi, da mora za to celo rabiti ricinovo olje. Potem se pa svet čudi, kako so se liberalci mogli s famoznim kompromisnim predlogom radi Celja tako nesmrtno blamirati. Rabili so ricinovo olje.

Uzroka čudni prikazni, da »Sl. Narod« vse ve in vse zna, iskati nam je morda v dejstvu, da je ravno v vsej svoji lepoti nastopila pomlad. Vse zeleni in raste in trava je začela poganjati, in morda je liberalci ališijo rasti. Od todi njih brihtnost. Policija n. pr. naj bi kar vsevedne liberalce popravevala, kdo je kradel in kje, pa bi si zelo olajšala delo. Vejo že, vejo, kdo je n. pr. kradel svršnike in knjige, toda zelo, zelo dvomimo, da bi hoteli to povedati.

ideja. Nasprotno se bodo pa od drugih strani stavile ravno obratne zahteve. To je pač dokaz, kako težavna je ustanovitev slovanske pisarne. Kakor čujemo, se ustanovi za sedaj v Pragi samo češka dopisovalnica, nadaljnje vprašanje bo morda rešil prihodnji časnikarski kongres.

Vojni minister Krieghammer.

Javili smo, da je vojni minister Krieghammer nastopil dopust za nedoločeno dobo. Splošno se sodi, da se je mož umaknil delegacijskemu zasedanju. Tem povodom piše dunajska „Informacija“: Prav je storil, da je nastopil to pot. S tem si bo prihranil ne ljube prizore in škandale, v katerih bi ga gotovo nihče ne podpiral. Upajmo, da bomo v blagor armade in države mogli kmalu poročati o definitivnem izginjenju sedanjega gospoda vojnega ministra. Nikdar se še ni polna višnjevega papirja bolje porabila, nego se bo v tem slučaju. — Te misli je menda ves avstrijski parlament.

Baron Banffy o trozvezi.

V mažarskem listu „Magyar Közelet“ je bivši ogrski ministerski predsednik objavil članek z naslovom »O ogrski narodnostni politiki in trozvezi«. V tem članku dokazuje Banffy, da ima avstro-ogrsko monarhijo le tedaj neko vrednost za trozevo, če se bo znala ustaviti centripetalnim stremljenjem, ki jo dan za dnevom slabe in majo temelje nje obstanka. V obzired razmeram v Avstriji se mora reči, da avstro-ogrsko monarhijo nikakor ne krepiti trozeve, marveč jo le slabi. Le Ogrska (!) bi bila oni del, ki bi mogla podkrepiti moč trozeve. Soudeležba Avstro-Ogrske pri trozevi ima pomen samo tako dolgo, dokler Ogrska ohranja svoj enotni narodnostni značaj in se razvija v smislu sedanje politike. Politiško veljavo bo pa imela Ogrska le tedaj, če bo narodna in mažarska.

Kdo bi si bil mislil, da bo naša mažarska zaveznica toli potrebna za obstoj tiste zveze, ki jo imenuje posl. Kramš obrabljeni glasovir!

Slovaške srednje šole na Ogrskem.

Šolstvo na Ogrskem je sploh na izredno slabi stopinji, predvsem pa nemažarsko, katero obstoječi zistem bolj zatira nego podpira. Vendar se v šolskem oziru nobeni narodnosti ne godi tolika krivica, kakor ravno Slovaki. Že ljudsko šolstvo mej Slovaki je v izredno slabem stanju, ker vlada povsodi meče narodu polena pod nogo in najde nevarnost za obstoj Mažarske v najbolj nedolžnem berilu za slovaško ljudsko-šolsko mladino. Srednjih in višjih izobraževališč jim vlada nikakor ne dovoli. To je pokazal tudi odgovor naučnega ministra Vlassicsa na zahtevo posl. Ruzsiaka glede ustanovitve srednje šole za Slovake. Minister je rekel v svojem govoru: Nekoč je že obstala slovaška gimnazija, a se je morala zatvoriti radi izdajskih (!) teženj. Poslej so se že večkrat obnavljale prošnje za ustanovitev slovaške šole, a na prošnjah so bili vselej podpisani možje, ki so znani kot nespravljivi zastopniki panslavizma! Pripomniti je tudi, da bi se z ustanovitvijo po učnih knjigah takoj zopet vselil državi sovražni in domovino izdajski duh, ker bi jih izdala „češko-slovaška enota“, ki se bori za jezikovno in kulturno edinost obeh narodov. Ogrska država ima v tem oziru zle izkušnje in brez poročta, da se bo v slovaških šolah gojil patriotski duh, ni govora o ustanovitvi srednje šole za Slovake. — Taka je mažarska kultura. Minister kar povsialno sumniči slovaški narod domovinoizdajstva, mažarska večina v zbornici mu ploska in najopravičenejša zahteva se ne samo odkloni, marveč tudi osmeši brez najmanjših dokazov.

Iz Vatikana.

Glede imenovanja novih kardinalov ni še ničesar določeno, vendar vedo poročati Vatikanu bližje stoječi krogi, da dobi pri prihodnjem imenovanju naša monarhija dva kardinala. Na ta način hočejo baje v Rimu odškodovati avstrijske katolike, posebno pa še Hrvate za nove odredbe glede zavoda sv. Jeronima. Namerava se torej v prvi vrsti podeliti kardinalski klobuk zagrebškemu

nadškofu dr. Posiloviću, toda resno se dvomi, da bi bila s tem zadovoljna ogrska vlada. Drugi avstrijski kandidat bi bil, kot smo že omenili, mngr. de Montel, točasn rezident v Rimu, ki je ondi zelo priljubljen in ima precejšen vpliv. Ta bi bil specielni ogrski kandidat. — V raznih krogih se govori, da bo Vatikan letos izjemoma dovolil, da se katoličani udeležijo volivnega boja v onih krajih, kjer so postali nasprotniki posebno oblastni, a le zato, da se katoličani utrdijo v boju. Izvolitve v parlament bi katoliški kandidati ne smeli vsprejeti, dokler vlada sedanje razmerje. — Ta vest potrebuje vsekako avtentičnega potrdila.

Izgon p. Colleoni.

Pred nekaj dnevi smo javili, da so avstrijska oblastva vsled korakov italijanske vlade izgnala jezuita o. Colleoni iz Avstrije, ker so ga Italijani v Tinjanu tožili, da je v nekem postnem govoru olepšaval umor kralja Umberto. Obdolžen je bil kajpada, kot mnogo drugih, po krivici, in so le židovsko-laški reporterji zavili oziroma premenili nekatere besede, vsled česar so dobili posamni stavki popolno drugačno misel. No, mi gotovo nismo prijatelji nepotrebnih policijskih sitnosti in odredb, vendar bi se nam zdel opravičen in zakonit nastop oblastvenih organov, če bi bil namreč o. Colleoni res to zagrešil, kar mu očitajo, ob enem pa zahtevamo, da se s popolno enako strogostjo in odločnostjo nastopa proti onim elementom, ki pridigujejo veleizdajstvo in hujskajo za odpad od države in ki nam dohajajo iz prijateljske Nemčije. Na odgonski voz s takim igerman-skimi apostoli plavici! Toda ravno proti tem zatisejnim vladnim organom oboje, kakor tudi proti laški iredenti, vse to pa menda samo zato, ker smo v trozevi in moramo odbijati napade na Nemčijo in Italijo, ob enem pa mirno držati, da nas bijeta Nemec in Lah.

Gospodarske težave v Rusiji.

Na zunaj se kaže Rusija vedno mogočnejšo in širi svoj politični in diplomatični vpliv v vedno večji meri. A znotraj trpi razne težave, ki se tudi vsako leto množe. Ne glede na nemire, ki kažejo, da bo v Rusiji izbruhnila politična revolucija proti absolutizmu, moramo reči, da tudi gospodarsko stanje v ruski državi pripravlja ljudstvo za socialno revolucijo. Leta 1892 je znašal državni proračun okroglo 953 milijonov rubljev; danes, čez deset let, je pa poskočil že na 1776 milijonov rubljev. Zato so davki vedno večji. Stanje poljedelstva pa peša tudi v Rusiji. Da morejo plačevati davke, morajo ljudje prodajati žito, dasi sami trpe lakoto. Živino morajo rediti, da jo prodajo — za davke, a manjka jim krme. Veleposestniki so si pomagali s tem, da so izsekavali svoje gozde. V mnogih krajih so prišli tako daleč, da več nimajo kaj sekati ali pa ne smejo več. Gozd je ostal tam samo še državi. Ljudje morajo torej les kupovati od države. To pa je finančni minister porabil za zvišanje državnih dohodkov ter les neprimerno podražil. To zopet tlači na revno ljudstvo. Zdaj je okoli 22 gubernij, v katerih vedno grozi lakota zaradi revščine.

Položaj v Belgiji.

Prvi poraz revolucionarnih elementov v Belgiji pri glasovanju o uvedbi splošne volivne pravice v predvčerani seji poslanske zbornice je že silno poparil inozemske pristase belgijskih demonstrantov. Uverjeni so bili že tedaj, da izgube njih sodrugi tudi drugo bitko o premembi ustave, in zato jim ne preostaja nič drugega, nego apel na kralja, »ki more še vedno izreči svojo mogočno besedo in na katerega so obrnjene oči vseh.« Izjava minist. predsednika, da se vlada nikakor ne uda sili in terorizmu, ker bi bila največja nesreča za deželo, če bi se pod utiskom sedanjih dogodkov sklepalo o novem volivnem redu in premembi ustave, je učinkovala tudi na zmerne liberalce, da niso šli čez drn in strn z rogovičeli. Vsi zmernejši, tudi liberalni krogi, so uvideli, da je sedanji čas resskrajno neprimeren za reševanje tako resnih in vlevažnih vprašanj in da je

najbolje, če se zadeva odloži na mirnejšo dobo. Vsi ti zahtevajo, da se popreje povrne mir, predno se prične razprava.

Radikalec Janson je sicer rotli socialist, naj le še nekaj dni vztrajajo v tako vzglednem redu in skrbi za tesno organizacijo nezadovoljnega delavstva, in vspeh jim je zagotovljen, toda govornik sam je bil brzkone najmanj prepričan, da se uredni njegovo prorokovanje. Socialisti in njim sorodni elementi računajo sicer na to, da belgijska armada ni popolno zanesljiva, ker je ondi v veljavi še vedno zistem namestovanja, toda vlada je prepričana, da je sedanja organizirana armada kos vsakemu pokusu in da gotovo podležejo v krvavem boju revolucionarji.

Izid glasovanja v sinočni seji poslanske zbornice je bil tak, kakoršnega so splošno pričakovali vsi razsodni politiki. Zbornica je sinoči s 84 proti 44 glasovom odklonila predlog, naj se prične takoj razprava o reviziji ustave. Socijalistiški poslanci so sicer pretili vladi in večinu z vsemi mogočimi sredstvi ter klicali kralja na pomoč, toda s svojimi govori niti vseh liberalcev niso prepričali, da bi bilo ravno sedaj umestno pričeti z razpravo. Mnogi govorniki desnice so naglašali, da se ne protivijo niti razpravi o spremembi volivne pravice, niti o reviziji ustave, ko bi bili ti dve vprašanji sproženi v mirnem času. Sili se pa vlada in parlament ne smeta udati.

V liberalnih in socialnodemokratskih listih se sedaj poroča, da bo vlada demisionirala, z druge strani se pa zopet trdi, da bo kralj razpustil parlament. Ne zgodi se brzkone niti eno niti drugo, ker ima vlada zadostno oporo v zbornici. — Vojaštvo, baje 60.000 mož, je še vedno pripravljeno, ker se je bati večjih izgredov danes, jutri ali v ponedeljek, delavci so pa na včerajšnjem sestanku sklenili, da vztrajajo v stavki in se bodo poslužili vseh mirnih sredstev.

Iz brzojavk.

Izvolitev socijalnodemokratskega načelnika trgovinskih uslužbencev razveljavljena. Dunajski mestni magistrat je razveljavil izvolitev socijalnega dem. Picka za načelnika odbora trgovinskih nastavljenec in proglasil krščansko-socijalnega kandidata Hackla za izvoljenega, ker je bilo oddanih 4300 neveljavnih glasov. Izvoljeni so torej tudi vsi krščansko-socijalni odborniki. Socijalni demokrati so vložili priziv na namestništvo in nameravajo spraviti zadevo tudi v parlament. Začasno vodstvo največje bolniške blagajne v Avstriji prevzame začasno zopet posl. Axmann. — Zaruskega notranjega ministra je mesto umorjenega Sipjagina imenovan senator in državni tajnik plem. Plehwe. — Kriza v Norvegiji. Predsednik Berner (Berna) ne sprejme so-stave novega kabineta. — Pogreb ruskega ministra Sipjagina se je izvršil z veliko slovesnostjo. Krsto so nosili do voza car, prestolonaslednik, veliki knezi in ministri. — Vihar v ogrski zbornici. Večina je dovolila včeraj Moricu Jokayu kot uredniku ogrskega dela »Oesterr.-ung. Monarchie« podpore 8000 K. Skrajna levica in ljudska stranka sta vpriporili ob tej priliki velik vihar. Vpili so, da se je Jokay pregrešil proti lastnemu narodu. — Razpor med Italijo in Švico. Švicarska vlada je definitivno odpoklicala svojega poslanika v Rimu in poverila svoje zastopstvo belgijskemu poslaniku. Isto stori brzkone tudi Italija, ki jo bo v tej dobi zastopal nemški ali angleški poslanik v Bernu. — Za katehete na Bavarskem. V zbornici je centrum z 80 proti 62 glasovom prodril s predlogom, naj se vstavi v novi bavarski šolski zakon določba, po kateri so v gotovih okolnostih občine dolžne, odškodovati kateheta za verouk. Vlada in vsa levica sta bili nasprotni. — Predsednikom praške trgovinske in obrtne zbornice je izvoljen Staroček knjigotroec Rivnac. Nemška manjšina z izvolitvijo kajpada ni zadovoljna. — Kongres srbskih časnikarjev

se vrši to pomlad v Belgradu. Kongres bo nekaka demonstracija proti dosedanjim kongresom slovanskih časnikarjev.

Mirovna pogajanja v Južni Afriki.

O sedanjih angleško-burskih mirovnih pogajanjih krožijo v časopisu tako nasprotujoče si vesti, da konečno javnost res ne ve, pri čem da je. Mejem ko namreč »Daily Mail« včeraj trdi iz zanesljivih virov, »da so Buri v bistvu pritrdili vsem angleškim pogojem« in da se je »glede temeljnih točk dosegla popolna edinost«, trdijo v Haagu iz verodostojnih virov, da so se mirovna pogajanja prekinila, ker se je pokazalo, da je sporazumljenje nemogoče. Kdo ima torej prav? — V spodnji zbornici je Balfour izjavil, da sta Milner in Kitchener odklonila iz vojaških razlogov vojno premirje, pač pa dovolila, da se burski poveljniki snidejo na kakem primernem kraju in se posvetujejo o položaju. V to svrhu so burski delegati ostavili Pretorijo. Pogajanja se morejo nadaljevati še le po preteku treh tednov. Kolinskim listem javljajo iz Londona, da se pogajanja razbijejo ob zahtevi po neodvisnosti.

Cerkveni letopis.

Slovesne tridnevnice

pri uršulinkah se udeležuje toliko občinstva, da napolni jutraj in zvečer cerkev do zadnjega kotička. Drugi govor je imel sinoči slavni propovednik pred. p. Emil Volbert D. J. Govoril je o uršulinskem redu. Iz malega začetka se je razširila sveta cerkev po vsem svetu; kakor drevo, izraslo iz malega zrna, razširja svoje mogočne veje daleč na okoli. Drevesu svete katoliške cerkve so odpadli pričetkom novega veka trble, slabe veje na Nemškem in Angleškem, a prav tedaj se je začelo drugod toliko lepše razviti versko življenje. Tedaj so začeli delovati moški redovi: jezuitov, lazaristov, usmiljenih bratov, mej ženskimi redovi pa zlasti red sv. Angele. Ustanovnica je postavila svoj red v varstvo svete Uršule in njenih tovarišic, mučenic za vero in sveto čistost. Te mogočne zaščitnice pa so izprosile božjega blagoslova ustanovi svete Angele. »Kri mučenikov je bila seme novih kristijanov.« V samostanih svete Angele prebivajo junakinje krščanskih čednosti, iz njih zavodov pa prihajajo junakinje vere in čednosti, ki ohranjajo ta dva bisera v naših družinah. Dvesto let deluje v Ljubljani uršulinski samostan. Koliko krščanskih gospodinj je prišlo iz njega, kolikim družinam so ohranile vero, koliko slavnih, krščanskih mož so nam odgojile!

V tretjem govoru je danes jutraj govoril pred. gosp. generalni vikar J. Flis o pomenu redovniškega življenja za sedanji čas. Največjo lepoto in sijaj dajejo sveti katoliški cerkvi redovi, v katerih se kraljestvo božje najlepše razvita. Bolj kot kdaj potrebuje sedaj svet vzviševih vzorov, ki naj bi ga odvrčevali od tolikega pohlepa po bogastvu, da pozabi pri tem nebasa, ki naj bi ga varovali nizkih strasti in upora proti vsaki višji oblasti. Krasne vzore, vzvišeno lepe, kot so naši gorski velikani v zahajajočem solncu, ima svet v redovnih osebah, ki so posvečene Bogu z obljubami uboštv, devišstva in pokorščine. Njih življenje kaže svetu, kako naj zadovoljuje tudi duha, ne samo telesa, če hoče biti srečen. Njih molitev pa dan na dan naklanja svetu preoblegla blagoslova. Mogočna je ta molitev; kralji in cesarji so ustanavljali samostane, da zagotove božjega blagoslova po molitvi redovnih oseb svojim vladarskim hišam. Božja previdnost je naklonila Ljubljani tak blagoslov v uršulinskem samostanu, ki naj ga čuva Vsemogočni.

Izpred sodišča.

Pobiralec pooblastil za liberalno stranko.

Znan je v Ljubljani dolgi postrešček Jožef Kadunc, ki je bil dober prijatelj z liberalnimi »dohotarji« in letal pred obč. volitvami za liberalno stranko po Ljubljani okoli žensk po pooblastila. Ta liberalna »korifeja« je danes stala pred dež. sodiščem. Obsojen je bil radi poverjenja 782 gl. pri prodajanju drož, na sedem mesecev težke ječe, poostrene vsakih 14 dni s postom in oškodovani tvrdki Eldesch mora povrniti 1564 K. Mi se s tem ne bomo obširneje pečali, vemo pa, da bo »Narod« tudi to zamolčal.

V gozdu pri Roču po Šmarno goru sta se Janez Masterl in Kopic Jernej nekoliko zbesedila. Začela sta se s pestmi obdelavati. Ko se je pa Kepec začel posluževati kola, je Masterl odgovoril z nožem in je Kepica tako močno v roko zabodel, da se mu je nož prelomil. Nato je zbežal. Ker je

bil pa Kopic sila radoveden, zakaj ga je z nožem sunil, ga je šel s svojim prijateljem Suatersičem »spraševati«. Da sta bila obe s koli oborožena, je umevno. No, Masterl pa skoro gotovo ni bil ravno pri volji odgovoriti in jima je ušel skozi okno. Sedel bo 6 mesecev na Zabajaku in bo Kopic plačal 60 K za bolečine.

Nagajiv misarski učenec v Kamniku. Jernej Habjan je imel posebno veselje, da je svojemu delovodji nagajal, kjer je le mogel. Delovodja, sicer dobra duša, je dolgo časa potrpežljivo prenašal, a ko je bilo le preveč, dal mu je nekoč klofuto, in to še z »najboljšim namenom«. Klofuta gotovo ni bila »ena najlozjih«, ker je našemu nagajivemu Jernejčku ušesna mrena počila (v obtožnici se glasi, da je bila rana na mreni 2 cm velika!) Delovodja je bil obsojen na 10 K globe oziroma 1 dan zavora. Zagovarjal ga je dr. Krisper.

Prst odgriznil! To ne ravno posebno slastno delo je zvršil Jože Plebelj iz Kamnika. Kakor je sam pripovedoval, se je hotel ločiti od sedanjega svojega gospodarja Jak. Malija, pri katerem je bil za mesarskega pomagala. Še popreje je pa hotel »rajtenge v red djati«. Ko je zahteval od Malija račun, ga je ta baje potolažil z besedami: »Čakaj, ti bom že dal račun«, in ga zgrabil za čeljusti. Slučajno je pa pri tem prišel Malijev sredinec leve roke v njegova usta. Kakor hitro je pa Plebelj začutil Malijev prst v svojih ustih, jih je brž »zaprl!« »On je prepričan, da bi vsak tako naredil«. No njegov gospodar pove nekoliko drugače. Isti dan — 10. oktobra 1901 — pride k njemu obtoženi pijan, da mu odpove službo in zahteva račun. On je bil s tem zadovoljen, če mu plača Plebelj onih 30 gld., katere mu je še dolgoval. To je pa obtoženca v tako nejevoljo spravilo, da je zgrabil za »salcfasl«. Hotel ga mu je iztrgati, v tem pa hlastne obtoženi z zobmi po njegovem prstu, in ga začne gristi! Ko pa vidi Malijeva žena prst svojega moža »zvečiti in gristi«, prestrašena skoči k Plebelju, a ta jo vdari s posodo za žveplenke po obrazu. Neki Vrankar, ki je prihitel na pomoč, je imel originalno idejo, da je Plebelja začel vleči za — brke, med tem ko je drugi poskušal vzeti krvoločnemu Plebelju posodico. Ko je Plebelj videl svoje lepe brke v skrajni nevarnosti, je izpustil svojo žrtev — iz ust in je pred svojimi »napadalcem« zbežal pod klop, kjer ga je lahko Mali mirno »obrcal in osuval«. Ker je bilo sodišče prepričano, da obtoženi ni samo ust »zaprl«, ga je obsojilo za ta prst na eno leto težke ječe z enim postom in trdim ležiščem. Plačal bo 400 K odškodnine.

Napačnega obsoditi. »Marka Smerkolj!« — »Kotar!« klical je sluga dež. sodišča na hodniku. »Tukaj sem!« dejal je neki možki, »onega ni!«, in prišel je počasnih korakov v sobo, kjer je bil zbran sodni dvor. V tla je pogledal možak in ne da bi zinil besedice vsedel se je na obtožno klop. Sodniki so bili prepričani, da imajo pred seboj obtoženega, saj je pa tudi tako skesano gledal, kakor bi imel na svoji vesti res greh, da je obrekoval svojega bližnjega. In vršila se je vzključna razprava proti Marku Smerkolju iz okolice litijske, katerega nek Kotar dolži, da ga je obrekoval in mu podtikal zveze s svojo ženo. Mož na obtožni klopi ni rekel nič, nič se ni zagovarjal da ni kriv, samo kimal, je kakor bi bil v svesti, da je storil res nekaj kaznjivega in da obžaluje svojo krivdo. In ko ga je koncem obravnave sodnik vprašal, kaj želi, vstal je mož in dejal: »Po postavi naj se zgodi!« Sodni dvor je izrekel sodo, da je Marko Smerkolj kriv in da bo sedel 3 dni v zaporu. Mož z obtožne klopi se je vzdignil, a to pot je zadovoljen smehljal legel na njegova usta. In drsal je skozi vrata ter skoro izginil v Hrenovih ulicah. Marko Smerkolj iz litijske okolice pa bo debelo gledal, ko dobi razsodbo. Njega ni bilo k razpravi, ne vemo, ali ni dobil dostavljenega vabila ali kali, in mož, ki je na obtožni klopi ga »nadmenešal«, bil je njegov protivnik — Kotar. No, Kotarju se mora priznati, da je igral obtoženca izborna, kakor bi se bil namenoma za to pripravil, dasi je skoro gotovo, da je le v svoji nevednosti sedel na obtožno klop ter tako nehote zamenjal sebe z Markom Smerkoljem.

Napad na stražnika Ahatza. Včeraj se je izrekla v Gradcu sodbna proti tistim nemškim buršem, ki so krvavo pretepli stražnika Ahatza. Obsojeni so bili burši: Stingl na 2 mesece, Burtscher, Schröder in Pacher pa vsak na dva meseca strogega zavora.

Tedenski koledar.

Nedelja, 20. aprila: 3. povelikonočna, Varstvo sv. Jožefa; evang.: Jezus napove svoj odhod. Jan. 16. — Ponedeljek, 21. aprila: Anzelm šk. — Torek, 22. aprila: Soter in Kaj. mm. — Sreda, 23. aprila: Vojt. šk. — Četrtek, 24. apr.: Jurij m. — Petek, 25. aprila: Marka, evang. — Sobota, 26. aprila: Klemen in Marcellin mm. — Sonce izide 25. aprila

ob 5. uri, zalde pa ob 6. uri 56 minut. — Lunin spremin: Maj 22. aprila ob 7. uri 48 minut zvečer. — Muzicarska v nedeljo 20. aprila: V stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: Mašo v čast najsvetejšega imena Jezusovega, zložil Robert Kravučke, aleluja z dotičnima verzikloma in ofertorij »Lauda Jerusalem Dominum« dr. Franc Witt. — V mestni cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: Mašo v čast sv. Antonu Pad. v A-moll zl. J. G. Zangl, graduale »De quacumque tribulatione« Ant. Foerster, ofertorij »Lauda Jerusalem« zl. dr. Fr. Witt.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 19. aprila.

Pravico javnosti je c. kr. minister za uk in bogodostje podelil privatnemu ženskemu učiteljišču tukajšnjega uršulinskega samostana z odlokom dne 14. aprila 1902 št. 8593. Gotovo lep spomenik k dvestoletnici, ki jo ravno obhaja imenovani zavod. Vzradostil bo pa ta najnovejši odlok vsakega vernega in treznega mislečega Slovence. Častitim gospod uršulinkam častitamo za tako pridobitev, želeč, da bi mogle tudi nadalje tako plodonosno in vspešno delovati v prid naši ženski mladini.

Zadušno opravilo za kard. Missia v Rimu Predvčeranjim je v zavodu »Germanicum« opravil msgr. Nagl za pok. kardinala Missia velike bilje s sv. mašo. Navzočih je bilo več Kranjcev in Stajercev.

Sociolo-duhovniki kardinala Missia so imeli 17. t. m. slovesno mašo zadušnico v farni cerkvi v Gösu.

Še en glas za slovensko gimnazijo v Celju. Društvo slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov s sedežem v Celju je sklenilo sledečo resolucijo: Društvo se soglasno pridruži resoluciji sprejeti na skupnem shodu dne 10. t. m. v »Narodnem domu« in sicer z ozirom na to, da je ravno pri navedenem društvu mnogo družinskih očetov z ne posebno dobrim gmotnim stanjem, za katere bi bila gimnazija, ako se premesti iz Celja na deželo, izgubljena, ker bi morali, ali svoje otroke pošiljati v nemško gimnazijo, ali z mnogimi stroški v druge kraje, ali pa bi bilo sploh nemogoče, otrokom pridobiti višjo naobrazbo.

Dijaški dom v Celju. Včeraj, v petek dne 18. t. m. sklenila je v »Narodnem domu« zbrana celjska narodna družba na predlog dr. Ivana Dečko se resno lotiti ustanovitve »Dijaškega doma v Celju«. Izvolil se je takoj odsek sedmorice, obstoječ iz gg. Baš Lovro, c. kr. notar, dr. Ivan Dečko, odvetnik, Anton Cestnik, c. kr. gimn. profesor, Jos. Kožuh, c. kr. gimn. profesor, Franc Ogradi, opat, dr. Jos. Serbec, odvetnik, in se je istemu naložilo, koj potrebno ukreniti, da se čim prej konstituira »Dijaški dom v Celju«.

Občinske volitve v Ljubljani se prične za III. razred prihodnji ponedeljek. Volitev se vrši od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldne v »Mestnem Domu«. Katoliško narodna stranka ni postavila kandidatov. Proti liberalnim kandidatom kandidirajo soc. demokrati naslednje gg.: Dachs Ivan, posestnik, Koman Fran, žel. strojnik in posestnik, Kralj Henrik, poduradnik, Mlinar Ivan, tiskar, Pavliček Josip, tiskar. Agitirajo za svoje kandidate posebno s potrebo opozicije v obč. svetu.

Nesramna liberalna laž. »Slovenski Narod« je po drugih liberalnih listih priobčil vest, da se je župnik Zadecki v Moravski Ostrovi zastrupil, da bi se tako odtegnil preiskavi, v katero je bil zapleten radi nepravilnih dejanj. Resnica je ta-le: Pri raztelesenju trupla se ni našlo niti trohice sledu o kakem strupu, kakor tudi ondi nihče ne ve o kakem nepoštenem župnikovem dejanju in tudi sodišče še nikdar ni imelo povoda postopati proti njemu. Dognalo se je, da je umrl na srčni kapi. Take so »Narodove« senzacionalne vesti o duhovnikih. Take laži o katoliških duhovnikih »Narod« prinaša, zamolčal pa je tudi pretekli teden dogodke o dveh protestantskih pastirjih, ki sta bila aretirana radi nepravilnih dejanj. »Narod« ima dovolj resničnih smetij drugod in tudi v svojem lastnem taboru, ni mu torej treba priobčevati izmišljotin o katoliških duhovnikih.

Birmovanje v lavantinski škofiji. Birmovanje se bo letos vršilo v rogački

dekaniji: Dne 8. maja v Kostivnici, 9. v Št. Petru v Medvedovem selu, 10. pri Sv. Eni, 11. pri Sv. Križu tik Slatine, 12. v Rogatcu, 13. v Št. Florjanu pod Bočem, 14. v Žetalah, 15. v Stopercah. — V jarenski dekaniji: Dne 19. maja v Jarenini, 20. v Št. Jakobu v Slov. gor., 22. v Svičini, 27. v Št. Juriju na Pesnici, 28. v Spodnji Kungoti, dne 1. junija v Št. Ilju v Slov. gor.

Definitivna je postala supletinja na rudniški šoli v Idriji, gđ. Katarina Jeschenagg.

Šolske vesti s Štajerskega. Porodi se gđ. Marija Škerlec, učiteljica pri sv. Nikolaju, okraj ormoški, z def. učiteljem g. Ivanom Tomažičem istotam. — Na ljudski šoli pri sv. Nikolaju, okraj ormoški, je imenovana za učiteljico provizorična učiteljica gđ. Marija Valenčak. — V pokoj stopi učitelj g. Anton Voith, službujoč na šoli v Brezno in učiteljica gđ. Friderika Ekerť v Marenbergu. — Na dvo-razredni, v tretjem krajnem razredu, se nahajajoči ljudski šoli v Artičah, je popolniti definitivno mesto nadučitelja. Na štirirazrednici, tudi v tretjem krajnem razredu se nahajajoči ljudski šoli na Bizelskem je popolniti mesto nadučitelja defn. ozir. začasno. Prošnje do 15. maja t. l. na dotične krajne šolske svete.

Socijalno vprašanje. »Primorski List« v kratkem izda obširno brošuro: »Socijalno vprašanje,« ali »Odkod izvira siromaščina delavskega ljudstva«.

Zabavni večer v »Katol. domu« priredi jutri zvečer ob pol 7. kat. društvo za delavke. Na dnevnem redu je več pevskih točk in lepa štiridejanska igra s petjem: Dve materi. Vapored obeta res prijetno zabavo.

Na Kitajsko je minuli teden iz Bolzana odpotoval slovenski frančiškan tirolske provincije, č. o. Laetus Kovač, iz Studenca na Kranjskem. Bil je nekaj časa v frančiškanskem samostanu v Beljaku in deloval je lani tudi na sv. Višarjih. Potuje z nekim sobratom preko Rima in Neaplja. Da mu je srčna pot v daljni misijon in srečen povratek v domovino!

Sestanek hrvaških škofov. Laški listi javljajo, da se bodo na predlog biskupa Strossmayerja sešli vsi hrvaški škofje, da se dogovore o položaju svetojeronimskega zavoda. Vabila na sestanek bode baje razposlal nadškof dr. Stadler.

Celje — molči. Zoper slovensko-nemško gimnazijo v Celju je dvignilo protest še par gornještajerskih mest, katere vsa stvar seveda niti malo ne briga, in ki tudi ne poznajo celjskih razmer. Druga mesta sklepajo proteste, a Celje, ki je v prvi vrsti interesirano, še ni ugovarjalo naši gimnaziji. To govori cele knjige!

Za »Učiteljski dom« v Celovcu že prihajajo doneski. Neki nemški list je pisal: »Napravi se nabor za vzgojo katoliških učiteljev, in vsak posel bo donášal svoje vinarje.« Ali je mož kot pravcati prerok vedel, da je kot prva društvu darovala neimenovana dekla v Celovcu 100 kron. Nadalje je dal odbor celovške posojilnice iz več let zloženih svojih nagrad 2000 kron. Odbor sinške posojilnice je dal 200 kron, g. župnik Franc Muhl 10 kron, g. vikar Podgorc 300 kron. Krepko na preji! Dneske sprejema blagajnik društva, g. prof. J. Scheinigg v Celovcu, Vetrinjsko obmestje št. 26. Kdor more pomagati koroškimi Slovincem, naj prispeva!

Nevarno obolel je zagorski g. župnik Jakob Gross. Priporočamo ga č. gg. duhovnim sobratom v molitev.

Tukajšnje kat. društvo rok. pomočnikov obhaja z jutrišnjim dnem 47 letnico svoje ustanovitve. To društvo je jedno najstarejše društvo te vrste, kolikor jih je na Kranjskem ter bode čez 3 leta imelo svoj polstoletni jubilej. Kakor vsako leto na dan varstva sv. Jožefa, ima jutri društvo sv. mašo ob 6. uri zjutraj pri Uršulinkah. Želeti bi bilo, da bi se rok. pomočniki bolje zatekali v kat. društvo rok. pomočnikov.

Slovenoi v Rimu. Iz Rima 17. aprila. Danes je imel sveti oče splošno avdijenco. Že ob 6. uri zjutraj je prikorakalo na stotine italijanskih vojakov, ki so zastavili pot do sv. Petra. Proti izkazu, da je kdo romar, in proti vstopnicam, bil je vstop

prost. Zbralo se je na tisoče, več kot 30 000 vernikov. Nagovoril je sv. oče kardinal Sarto iz Benetk. Papež je govoril več kot četrt ure silno živahno. Vedno govore in pišejo, da boleha sveti oče, — dvakrat smo ga videli v par dneh, a spoznali, da je prav krepak. Slovence je bil izbran k poljubni voditelj slovenskih romarjev R. J. c. Monsgr. Alojziju je rekel sv. oče: »Vi ste izgubili kardinalom Missijo mnogo, bil je mož velikih kreposti.« Ob prihodu in odhodu sv. očeta je mogočno odmeval po velikanski cerkvi tudi naš »Živio!« — Kot zanimivost poročam Vam, da prinaša rimski »L' Osservatore romano« v listku roman, iz francoščine preveden, z naslovom »Nelle miniere d' Idria« — to je naša kranjska Idrija.

Izjava samostojnega slovenskega dijaštva je podpisalo doslej nad 70 vseučiliščnikov.

Misijon na 1700 m visoki gori, Letos se bo obhaja sv. misijon gotovo najvišje na Slovenskem, kar se je doslej pri nas vršilo misijonov, na 1700 m. visokej gori sv. Uršule, podružnice starotrske na štajersko-koroški meji. Meja gre ravno čez cerkev. Pri velikih cerkv. vratih stojiš na Koroškem in ako prideš do velikega oltarja sv. Uršule, si že na Štajerskem. Letos se obhaja namreč 300 letnica, odkar je bila cerkev po rajnem slovečem ljubljanskem knezoškofu Tomažu Hren (Chrön) posvečena. Gotovo bode tudi takrat na stotine romarjev na tej sloveči gori s krasnim razgledom, da ga nikdo ne pozabi, kdor je enkrat gori bil.

Ljudska in dijaška kuhinja je izdala povodom svoje petindvajsetletnice tiskano spomenico, katero je sestavil gospod Peter pl. Radics. Iz nje posnemamo, da se je leta 1897/98 v njej izdalo 254.576 jedi in se je zanje izkupilo 9711 gld. 84 kr.; v društvenem letu 1898/99 se je izdalo 205.480 deležev v vrednosti 5807 gld. 79 kr. in v društvenem letu 1899/900 86.488 deležev, za katere se je izkupilo 7572 K 18 h. Opomniti je treba, da so vkljub draginji, ki je nastala v zadnjih letih, cene jedij iste ostale. To je bilo mogoče le vsled gmotne podpore blagih dobrotnikov in radi velike požrtvovalnosti društvenega vodstva in sodelujočih dam. Kosilo ob delavnihikih obstoji iz zakuhane juhe, vsak dan sveže kuhanega govejega mesa in časa primerne prikuhe. Ob nedeljah in praznikih pa je še pečenka ali močnata jed. Čene opoldanske hrane so ostale večinoma iste, kakor ob ustanovitvi kuhinje, ter so naslednje: jedna škodelica zakuhane juhe stane 6 h, jeden delež prikuhe 6 h, kos mesa sedmih dek 8 h, pečenka pa 12 h, jedna močnata jed 8 h, kos svežega kruha pa 2 h. Na večer se oddajejo sveže kuhani deleži po 8 h.

Orožne vaje za domobrance 3., 4., 5., 26. in 27. polka se vrše letos v dveh periodah, namreč od 15. maja do 11. junija in od 17. junija do 14. julija.

Poroke in zaroke. Jožef Kubin, nadporočnik 27. dež. bramb. polka, se je poročil z gđ. Adelo Naglas. — G. Jožef Kovač, posestnik, se je poročil v Trnovem z gđ. Albino Bukovic. — G. Anton Černe, črkostavec v Celju, se je zaročil z blagajničarko gđ. Marijo Jančar. — G. Valentin Kompare, davčni pristav v Cerklji, se je poročil z gđ. Františko Šelko.

Novice iz Dobropolja. Pred nekaj tedni je »Narod« poročal, da so se v Dobropoljah fantje v cerkvi stekli in da je tekla kri, in vladni korespondenčni urad ni imel nujnejšega posla takrat, kakor razglasiti križem sveta »Narodovega« »slona«; vsi nemški listi od »Neue Freie Presse« do »Arbeiter Zeitunge« so imeli brzojavke o tem groznem zločinu v dobropoljski cerkvi. Namen je prozoren! V Dobropoljah o tem zločinu v cerkvi ni bilo dosti znano; dotični trije fantje so pa bili minole dni obsojeni in sicer eden na deset, dva pa na štirinajst dni zavora. Po tem se lahko sodi, kolik zločin je bil. — Načelnik velikolaskke postaje — velik »naprednjak« — je bil pa tudi obsojen na dva dni zavora. Zakaj samo na dva dni, »Narod« ni poročal, kakor tudi drugih reči ne iz tistega kraja. — Pošta vozi sedaj dvakrat na dan na postajo, ker se je promet z blagom ravno zaradi zadruga, — katere pa poštar menda rad ne vidi, zelo pomnožil in

pripomogel njemu do vozne pošte. — V naše gozde je prišlo do sedaj nad 400 Lahov iz kraljestva sekates in kuhat oglje. V zadnjih letih se je v naših krajih posekalo že silno gozda, a v kratkem pade še to, kar je ostalo od grajščine. Lahi odnašajo iz naših krajev lep zaslužek, a naši hodijo iskati veliko težje delo v Ameriko. — Novi semnji v Dobrepoljah bi se imeli začeti 1. maja, pa menda ne bo nič, ker ima občina še starega gospodarja. — Gasilno društvo je dobilo naj potrebnejše orodje, ki bo v kratkem blagoslovljeno. — Ustanavlja se Marijina družba za mladeniče in dekleta. — Posojilnica je imela v nedeljo občni zbor. V poslovnem letu 1901 je imela prometa 553.000 K, kar je za tak kraj velika svota.

Umrl je včeraj v Moravčah fotograf g. Radoslav Rovšek, brat g. fotogr. D. Rovška in kiparja g. Rovška. N. v m. p.! — V Celju je umrl zdravnik dr. A. Zippl v 77 letu svoje starosti. — V Sp. Šiški je umrl g. Janez Brodar. — V Kočevju je umrl o. kr. vojaški intendant I. raz. v pok. g. Henrik Holzhofer v 89. letu svoje starosti.

Slovenska višja gimnazija v Gorici Iz Ročinja poročajo, da je tamonje starišinstvo v svoji zadnji seji jednoglasno sklenilo peticijo do vlade za ustanovitev višje slovenske gimnazije v Gorici. Tako je prav in želiti je, da sklenejo take peticije tudi vsa druga starišinstva na Goriškem.

Ogenj. V Zgor. Berniku je 16. t. mes. popoldne posestniku Ant. Ropotarju pogorel pod svislimi, sosedu Hočevanju pa ena koč. Prvi ima škode 2400 kron, drugi pa 600 kron. Oba sta bila zavarovana. — Dne 14. t. m. je pa posestniku Mat. Adamiču v Sajevčah pri Senožčah pogorela hiša, pod, hlev in sviali. Škode ima 1400 kron, zavarovan je bil za enako svoto.

Pri obč. volitvah v Št. Rupertu pri Celovcu so zmagali nemški liberalci.

Nedeljski počitek in pekovski pomočniki v Ljubljani. Pomočniški zbor zadruge pekov in kolačnikov je dobil od mestnega magistrata naznanilo premembe, ki se tiče nadomestnega počitka delavcev. Dotične določbe se tako-le glase: Pomožnim delavcem je dovoliti najmanj 24urni počitni čas vsako drugo nedeljo ali kadar bi to z ozirom na posebno obrtovanje ne bilo mogoče, ob delavniku, ali po šesturni počitni čas ob dveh delavnikih v tednu. V onih obratih, v katerih se daje po šesturni počitni čas ob dveh delavnikih na teden, ta počitni čas ne sme pasti na tiste ure, ki so že po naravi obrta pravilni delavni odmor. Določitev, kako naj se menjava ta ali oni zgoraj navedeni nadomestni počitni čas, je za vsako posamezno obrtovanje prepuščeno dogovoru med delodajalcem in njegovimi pomožnimi delavci. Sklenjeni dogovor pa se mora sprejeti v delavni red, oziroma ga je nabiti na primernem mestu v delavniških prostorih. Ravno tako je gorenja določila o dopuščenem nedeljskem delu sprejeti v delavni red, oziroma jih je nabiti na primernem mestu v delavniških prostorih. Dalje pravi mestni magistrat: Cenjeni pomočniški zbor ravna v interesu pekovskih pomočnikov, ako prijavi one samostojne pekarje, ki bi zanemarjali propise o nadomestnem počitku, mestnemu magistratu. Sicer ima mestno redarstvo tudi dolžnost, nadzorovati pekarje, vendar se nadzorovanje s popolnim uspehom po redarstvu ne da izvršiti. — Da se pekovski pomočniki o vsem tem natančno dogovorijo, priredijo shod dne 29. t. m. popoldne v gostilni »Pri kroni«.

Požar. Dne 14. t. m. po noči je pogorela Čepljanova hiša v Sajevčah šte. 12 župnija Hrenovice. Kako je ogenj nastal, se ne ve.

Glas iz občinstva. G. župan pošilja policaje po hišah poizvedovat, se li perilo suši po dvoriščih, kar je baje kužljivo. Kaj, ko bi g. župan blagovolil pošiljati svoje ljudi tudi po vežah pogledat, je li smetar izpraznil ondi napolnjene smetišnice? Po več dni čakajo včas te posode za vežnimi vrati, da jih zato nastavljeni in plačani smetar izprazni in smeti odpelje, — pa zaman! Če se pa postavijo pred hišna vrata,

takoj pride policaj, opominjajoč, da je to prepovedano, ter grozeč s kaznijo, ako bi se kaj takega še ponovilo.

Iztiranjia iz Gorice. Iztiranih iz goriškega mesta je bilo v mesecu marcu 81 oseb, v teku prvega četrtletja letošnjega leta pa 127 oseb.

Ljubljanske novice. Nevarno obol el je zobozdravnik g. Paichel. — Legar v topničarski vojašnici je toliko ponehal, da so dobili vojaiki raznih oddelkov dovoljenje občeovati med seboj. — Faktor Blaznikove tiskarne je postal g. Svitoslav Breskvar. — Skrb magistrata za ljubljanske obrtnike. Ograjo pri vojašnici barvajo mestni delavci. Kaj pravi na to zadruga pleskarjev? — Detomorilka Burgarelljev v Celovcu povedala v preiskavi ime očeta umorjenega otroka. Oče je nek železniški uradnik. Orožništvo je dobilo v roke tudi neko pismo, v katerem ga prosi, naj ji pomaga. — Pyrotehnični večer bude na binkoštno nedeljo na ljubljanskem dirkališču. Ob 7. uri zvečer bude ondi koncert društvene godbe. Z nastopom teme (ob 8 uri) se začno zažigati umetni ognji, kateri bodo trajali prilično do 10¹/₂—11 ure. Program za umetne ognje je: 6 različnih koles. Ognji v zraku. Polzračni ognji razni. Pritlični ognji. Večer priredi pyrotehnik F. Makuc iz Gorice. — Krotilka levov bude predstavljala se od 22. do 27. t. m. s sedmimi levi v areni »Narodnega Doma«. — Poččaščen postrešček. Včeraj ste dve elegantni dami vsedli se na kozla na vozu izvoščka Jožefa Liparja in mu veleli, naj se on vsede v voz. Izvošček je ubogal in dami ste ga vozili po Ljubljani.

Koroške novice. V Beljaku je umrla jako dobrodelna gospa Tarmanova, posestnica hotela, stara 78 let. — Za pogorelce v Št. Urhu je dala koroška hranilnica v Celovcu 3000 K. — V nedeljo dne 6. t. m. je skočil pod cerkvijo na Peravi v Beljaku nek tuj mož v Dravo. Nekaj kmetov ga je sicer kmalu potegnili na suho, a je bil že mrtev. Iz listin se je spoznalo, da je samomorilec 41letni čevljar Albin Egger s Tirolskega. — Nove volitve za občinski odbor beljaški bodo dne 12., 13. in 14. maja. — Ponesrečil je dne 10. aprila posestnik in mesar Fr. Lepušic na Mlinarah pri Brnci. Prejšnji dan je šel v Beljak, kjer je s krčmarjem Kilcerjem napravil neko kupčijo. Ostal je v imenovani gostilni do 11. ure zvečer. Zjutraj ga je našel želez. čuvaj Jan. Samic mrtvega na progi. Bil je močno poškodovan na glavi in leva noga mu je bila odtrgana. Lepušic je baje večkrat hodil po progi domov. Kakor pravijo zadnja poročila, je Lepušic končal po samomoru.

— V Libuščah pri Pliberku je izvoljen za župana našinec Pavel Podrečnik. — Pri c. kr. pošti na Trbižu so od dne 15. t. m. nastavili pismoonošo, ki raznaša pisma tudi po vaseh izven trga, in sicer vsak dan, izvzemši nedelje. — Tudi pri pošti v Prevaljah se razširi služba. Pričenši s 1. majem bo poštni sel vsak dan raznašal pisma na Lešo in Polano. Na obeh krajih postavijo poštni nabiralnik. — Od dne 10. aprila vozi med Otokom in Porečami vsak dan popoldne poštni čoln, ki prevaža pošto. — V Svincu so dne 7. aprila našli v Gorici utopljeno soprogo tamonjega notarja gospo Ano Rieder. Štela je 37 let. Ubogi se je bilo zmešalo. Malo prej je prišla navidezno zdrava iz celovške norišnice. — Na Breznici, občina Št. Jakob v Rožu, je pogorela nedavno bajta Jan. Fuggerja p. d. Šerviclja. Peku Vilčku, ki je tam stanoval, je zgorelo vse pohištvo in tudi nekaj denarja. — Dne 9. t. m. je nastal ogenj v hiši p. d. Riserja v Dolenji vasi, občina Žrelec. Pogorelo je pohištvo B. Brašnika p. d. Riserja in U. Ropa p. d. Vadinanca. Prvi trpi škode 5000 K, druga 3600 K. — Iz šolske službe izstopil je učitelj g. Jos. Beer v Ledenici. — V Št. Pavlu v labudski dolini je umrl ondotni trgovec in posestnik Fr. Vovk, star 60 let. — V Vetrinju je umrl posestnik Cinglarjevega mлина, Pavel Rac, star 50 let. — Oplošna delavska bolniška blagajna za Koroško v Celovcu je štela koncem lanskega leta 14.833 udov. — Dopolnilne volitve za celovski mestni zbor

bodo dne 28. in 30. aprila in dne 2. maja. — Pri okr. sodišču v Velikovcu je razpisano mesto sodniškega sluga do dne 9. maja. — Humberški most ostane radi poprav zaprt od 14. do 30. aprila, in sicer izvzemši nedelje vsak dan od 9. do 3. ure. — V konkurz je prišel posestnik in krčmar Boštijan Isepp na Čajni.

Iz Čušnjice. Kakor se sliši, je menda načelnik cestnega odbora g. župan iz Selo. Kakor tak je bil ta teden priča čudnega pri-zora, ki spada v cestno okvirje. V sredi vasi Čušnjici na mostu vdrl se je okoli 11. ure dopoldne konj o. kr. pošte iz Železnikov. G. načelnik pripeljal se je z nekim gospodom inženierjem iz Železnikov in je bil priča vzdigovanja poštnega konja. Gospod načelnik bo imel tu gotovo dobro šolo, da je treba preje skrbeti za tisti častni posel, kakor se vtikati v pristransko politiko, če ne se lahko prigodi, da se v drugo udere on, in ljudje bodo potem rekli: Kdor pod drugim jamo koplje, sam v njo pade.

Svedrci.

Vodovod v Novem mestu. Vodovodna dela v Novem mestu so se pričela po veliki noči. Na kapiteljskem hribu se koplje in strelja svet za drugi rezervoar ter jarek za cevi proti mestu. Po glavnem trgu je že izkopan jarek. Vedno pokaenje priča, da je svet silno skalovit. Kdor ne mara škode trpeti na oknih, naj jih odpre, kadar se v bližini kje močno strelja.

Mestna blagajna. Zaradi snaženja uradnih prostorov bo mestna blagajna ljubljanska prihodnji ponedeljek za promet s stran-kami zaprta.

Položaj nemškega »Schulvereina« se je zboljšal, kakor je naznanil društveni predsednik dr. Weitlof. »Schulverein« šteje sedaj 80 000 članov. Mnogo nemških občin je pristopilo k društvu. Dr. Weitlof je dejal, da upa, da v Nižji Avstriji propadejo pri dež. volitvah kršč. socijalci, ki zavirajo vsako podporo od strani dežele in da potem dežela z bogatim prispevkom pomaga »Schulvereinu«.

Novo politično društvo snujejo demokratski Lahi v Trstu. Društvo bo imele tudi svoje politično glasilo.

Občinski tajniki v Istri. Dež. zbor istrski se bo pečal z zakonskim predlogom, po katerem bi bilo imenovanje in nameščenje obč. tajnikov popolnoma v rokah dež. odbora. Po tem zakonu bi obč. tajniki ne bili več nameščeni od obč. odbora, ampak deželnega odbora. V taki odvisnosti od lahonskega istrskega dež. odbora bi bilo pač čudno za slovenske in hrvaške obč. tajnike v Istri. S tem predlogom pa niso zadovoljni niti laški obč. tajniki, ki so imeli radi tega sestanek v Vižinadi.

Iz dobrih starih časov. »Argo« pri-naša v zadnji številki jedilni list ljubljanske sirotišnice iz srede 18. stoletja. Reči moramo, da so tedaj v Ljubljani jako dobro in ceno jedli, če je bila že v sirotišnici tako izvrstna hrana. Siroti »oče« Guđenig in njegova soproga sta prav izvrstno jedla in pila. Da je bila razven posta vsak dan na mizi pečenka, to je jasno. A na njiju jedilnem listu stoji tudi ostrige, postrvi, školjke, želve itl. Vsak otrok je zajedel na dan 5 kr., in pri tem je imela vsaka sirota vsak dan na mizi juho in pol funta mesa (286 gramov). Samo v petek so morali biti otroci zadovoljni s fižolovo juho, cmoki in kislim zeljem. Zvečer so imele sirote vedno dve jedi. Ob praznikih pa so dobili otroci poleg navadne hrane, še vsak po eno tretjino funta pečenke eno četrtino funta telečjega »ajmohta« in pol »maselca« vina. — Recite, kar hočete, vkljub vsemu »napredku« zdaj naši ljudje slabje jedó, kot prej sirote.

Nasledki prehlajenja. Nekega narednika gospa v Celju kopala je svojega 6 mesecev starega, popolnoma zdravega otroka v sobi pri odprtem oknu, ter pustila, da je veter čez mokrega otroka pihal. Kmalu na to začela je otroka zvijati in lomiti božjast; udje so se mu čisto zveržili, telo pohabilo in šele v šestih tednih je smrt otroka rešila njegovih muk.

Vesti o ameriških Slovencih Slovenski duhovnik v Steeltonu, g. Fr. J. Ažbe poroča, da ga je sedaj imenoval mil. škof harisburški Shanahan za

župnika hrvatsko-slovenske župnije v Steel-tonu, Pa. Odšel je namreč od tam prejšnji župnik č. o. Gorše, ki je bil itak nameščen samo začasno. Č. g. Ažbeje dobil torej v oskrb veliko župnijo mej Slovenci v Clevelandu. — Pri slovenski cerkvi sv. Vida se je pričelo s prenavljanjem 1. aprila. Cerkev se bo povečala za dve tretjini. Delo mora biti dovršeno do srede junija mesca. Upeljana bo električna razsvetljava in centralna kurjava. Poleg povečave cerkve se bo postavila tudi nova šola v dva nadstropja, v kateri se bo pričelo s poukom že jeseni. Stroški za cerkev in šolo so preračunjeni čez 10.1000 dolarjev. Pričela se je sedaj za clevelandske Slovence mala doba preporoda. Le čvrstvo naprej! — Slovenske predstave v Ameriki. Igralna družba »Naprej« v Puebli je preteklo nedeljo igrala 5 dejansko igro s petjem »Sanje« v dvorani pod cerkvijo.

V Ribnici se vrši v nedeljo 27. t. m. shod v svrhu ustanovitve zadruge za domačo prašičjorejo v ribniškem in velikolaškem okraju. Več prihodnjč.

Vinarska udružba za Dalmacijo sa središtem u Spljetu je na zadnjem občnem zboru izvolila za predsednika gosp. Jurija Kapiča.

Hrvaški baritonist g. Marko Vušković, rojen na otoku Braču, je z uspehom koncertiral na Dunaju.

Razpisana učiteljska služba. Na enorazrednici v Kamnigorici je razpisano učno mesto do 20. maja. Prošnje sprejema okr. šol. svet v Radovljici.

Zdravje v Ljubljani od 6. do 12. aprila. Novorojencev 16, mrtvorojencev 4, umrlih 17; med njimi za obicami 1, jetiko 5, vnetjem sopilnih organov 2, vsled mrtvo-uda 1, za različnimi boleznimi 8; med njimi 6 tujcev in 9 iz zavodov; za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za ušenom 1.

V mejnarodni panorami je danes zadnjič videti vrlo zanimive Atene. Za prihodnji teden nam napoveduje vsopred »ogledovanje parnikov« raznih držav in velikosti, ko odhajajo iz pristana v Hamburgu in Cuxhavenu. Vidi se vsa notranja oprava parnikov »Suevia«, »Normania«, »Columbia«, »Augusta Victoria« in mnogo drugih. — Za naslednji teden se pripravlja druga serija zanimive burske vojske.

O informacijah pri konzulatu v New Yorku. Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani je bila valed poročila c. in kr. glavnega konzulata v New-Yorku naprošena, da opozori interesirane kroge na to, da rešitve na dopise, naslovljene na konzulat v New-Yorku, v dobrem slučaju in pri ugodni zvezi poštaih parobrodov ne morejo prej dospeti, nego v 5—8 tednih. Kajti razen na čas, ki se porabi ob normalnih razmerah za pošiljatev dopisov v New-York in za ekspedicijske odgovore od tam na dotične interesente, se je ozirati tudi na eventualne neugodne vremenske razmere in razen tega vpoštevati, da je informacije včasih zelo težko dobiti in da se mora zanje dosti časa porabiti.

Razstava v Lille (Francija) Avstro-ogreka trgovska zbornica v Parizu naznanja tukajšnji trg. in obrt. zbornici, da se v Lille vrši od 1. maja do 15. sept. 1902 mednarodna razstava za trgovino, industrijo, vede in lepe umetnosti. En izvod dotičnega prospekta je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na pogled.

Promet s Španijo. Valed poročila, došlega trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, je kralj. ogerska plovstvena delniška družba »Adrija« opustila dosedanje mesečno vožnjo v Španijo in vpeljala novo tedensko vožnjo s parobrodom »Mátyas-Király«, ki bo začensi 18. aprila t. l. po posebnem voznem redu odhajal vsak teden iz Trsta.

Obrtna razstava v Petrogradu. Ruska vlada je dovolila, da se otvori prihodnje leto v Petrogradu obrtna in umetnostna razstava. Imela bo popolnoma ruski značaj. Razstavljeno bo pohištvo, dekoracije, orodje, slike itd. — vse v ruskem slogu.

Najnovejše od raznih strani. Oklic za uvedbo splošne volivne pravice so izdali ogrski socijalisti ter ga razširili v 32.000 izvodih. Oklice povdarja, da bodo sledili vgledu belgijskih tovarišev, ako razširjena volivne pravice z lepa ne dobodo. — Stražnik ga je usmrtil. V Plznu se je pri aretiranju uprl stražnikom 21 let stari krojaški pomočnik J. Suda. Stražnika sta potegnila sablje in eden ga je sunil s sabljo v prsa. Suda se je mrtev zgrudil. Stražnik je suspendiran od službe. — Učitelj ne smejo imeti psov. C. kr. dež. šolski svet na Češkem je prepovedal učiteljem, ki bivajo v šoli, imeti pse. — Proti cepljenju osepnic se javlja v Nemčiji živa agitacija. Deputacije zahtevajo od cesarja, da bi odpravil to „neugodno, neumno in nezdravo napravo“. Kakor poročajo, je sam cesar proti cepljenju osepnic, kajti ni dovolil, da bi se cepile osepnice članom njegove rodbine. — Davica pojema. Dr. Siegert dokazuje s statističnimi podatki, da je od 1. 1893. po lečenju s serumom pala umrljivost za davico od 41,5% na 16,4%. — Rusija je mobilizirala svojo mornarico v Črnem morju. Angležem povzroča to velike skrbi. — Pet vasij je pogorelo v okolici Bártfa na Ogrskem. Zažgal je nek iz Amerike se vrnivši kmet vsem svojim sorodnikom. Nobena hiša ni bila zavarovana. — Pazite na kukala! V nekem berlinskem gledališču je nekemu gledalcu na balkonu zdrsnilo kukalo iz rok in priletelo v parterju na glavo neke gospe, ter ji prebilo lobanjo. Krvavečo in brez zavestnosti prenesli na njemdom. — Češka opera iz Brna z velikim vspehom gostuje v Budimpešti. — Zagrebški hišni posestnik — berač v Ameriki. V Hobokenu so aretirali nekega Mato Modriča, ki si je sam pokvaril razne ude, da je potem redno izvrševal prosjačenje. Priprosil si je na mesec 1000 dolarjev. V zaporu se je o njem doglalo, da ima ta berač v Zagrebu dvonastropno hišo! — Velika kneginja in dijak. Ruska velika kneginja Jelena, hči carjevega brata, katero so hoteli poročiti z generalom Viktorjem Napoleonom, se je zaverovala v nekega revnega dijaka, katerega je pregovorila, da sta ušla. Policija ju je prišla v Varšavi. Kneginjo so poslali nazaj na dvor, dijaka pa v Sibirijo. — Hranjenje ubogih otrok v šoli. Predlog o hranjenju ubogih otrok se je podal v danskem drž. zboru. Dotični poslanec predlaga, da bi se naj okoli 52.000 šolskih otrok nasitilo na občinske stroške enkrat na dan s toplo hrano. — Nagrado milijon mark je razpisal izumitelj Maximovih topov Maxim za onega, ki iznajde poraben zrakoplov, ki bi se dal točno voditi. — Drag noht. Pariški policiji je zatožil sobni slikar Franc Müller trgov. pomočnika Kristiana, da mu je le-ta odlomil dva in pol centimetra dolg noht, ki je bil tako lep, da je upal dobiti zanj 1000 K. Policijski uradnik je domišljavega slikarja spodil. — Fotograf za filološke preiskave. G. dr. Milan Rešetar rabi po Hrvaškem fonograf za filološke preiskave. Razne glasove lovi v fonograf. — Rodika, ena od Barnum in Baylejevih dvojčkov, Hindu-deklic, katere so nedavno pariški zdravniki telesno ločili, bode prestopila h katoliški veri. Krstna botra ji bo markiza Beauvoir. — Plemenitaši sleparji. V Moskvi so aretirali večjo sleparsko družbo, ki je obstala iz samih plemenitašev in si prislepčila pri raznih dobrotah prireditvah nad 600.000 rublj. — Nesrečna prioperacija. Šivilja Irma Nagel je prišla v Budimpešto k vseučiliškemu docentu dr. Goldzieherju, da si operira oko. Ko se je zdravnik v instrumentom približal njenemu očesu, planilo je dekle nakrat po koncu naravnost z očesom v ostrino. Oko je zgubljeno. — Novo gledališče na Dunaju se bo zgradilo v tretjem okraju. — Zemlja se je udrila pri Potenzi in porušila pet hiš. 30 družin je brez strehe. — Stavke. 500 delavcev stavka v luki v Kodanju. Iz Grenoble se poroča, da stavka v Vienne 6000 delavcev tekstilne tovarne. V torek zvečer je prišlo do izgrede, pri katerih je posredovalo vojaštvo. — Bolezen kraljice Nizozemske. Iz Amsterdamu se poroča: V vsej deželi vlada globoko žalovanje radi bolezni kraljice. Princ Henrik in kraljica-mati se ne makneta od postelje bolnice. Razun podatkov v buletinu ni ničesar znano o značaju bolezni. Ker je profesor Rosenstein odpotoval, smatra se to kakor znamenje, da je najhuje prestano.

Izpreobrnjenje kraljice Natalije. Mati srbskega kralja in vdova po rajnem Milanu, Natalija je res prestopila v katoliško cerkev. Obred se je izvršil v nekem kopalnišču pri Calaisu, kjer stanuje Natalija eno leto, in sicer v bolniški kapelici. Kardinala pariškega je zastopal župnik. Priči sta bili dve: Markiz Castilio kot laik in neki opat kot zastopnik cerkve. Kraljica je bila jako ginjena in se je težko vzdržala joka. Izjavila je, da čisto neprisliljena in iz prepričanja prestopa v katoliško cerkev. Po obredu,

ko ji je Castilio poljubil roko in so jo objele navzoče redovnice, so jo obljile solze. Drugo jutro je v isti kapelici kraljica prešla prvo sv. obhajilo.

Obraznava proti zloglasnemu roparju Musolinu. Poročali smo, da se je v Lucca pričela poročna obraznava proti zloglasnemu roparju Musolinu, ki je bil »najpopularnejši« ropar v Italiji. Musolino ima o sebi jako velike pojme. Pred porotnike se je branil priti v opravi kaznjence. Zahteval je civilno obleko in celo zahteval, naj se ga v civilni obleki fotografira. Zagovorniki so prosili predsednika sodišča, naj mu ugodi, a brezuspešno. Ko so zagovorniki zagrozili, da odlože zagovorništvu, se je Musolino udal in prišel pred porotnike v obleki kaznjence. Obraznava prisostvuje 80 časnikaških poročevalcev.

Kotiček za liberalce. „Narod“ piše: „Liberalna in znanstvena smer med katoliškimi teologi v Nemčiji si izsiljuje od nas spoštovanje.“ Sploh je že dalj časa „Narod“ popolnoma teološki. Človek bi mislil, da se je odprl pred njim „lemenat“, če pogleda v „Narod“. A to je čuden „lemenat“. Članki o „cerkvenem življenju“ in prazne kritike teoloških del je spisal — človek brez konfesije. Kot vzor znanstvenosti te nove „teologije“ tu en odstavek: „Kakor posebnost navajam novi berlinski časnik „Heide“, ki ima propagirati klasično paganstvo (Berlin ima svoje germanske „druide“) in okoliščina, da socialni demokrat g. Woltmann trdi, da je našel v Jeruzalemu pravi Kristov grob — ni brez pikantnosti; možno videti, kako je zagovornik zgodovinskega materializma, kar se tiče Krista, v literarnem nasprotju s krščanskimi staroslovci.“ To je — „znanstvenost“ v bogoslovju, kakršno goje liberalci! Visoka gospe! S tako teološko znanostjo greste lahko „lemenatarjem“ čevlje snažit! — Liberalni volivni oklic za občinske volitve je zopet vzor liberalnosti. Tu stoji črno na belem zapisana zelena neumnost: „A tudi očitane, da naša stranka ni pravična vsem stanovom in da ne razumeva časa, je krivično! Mi priznavamo iz polnega srca enako pravnost in enakoveljnost vseh stanov, vseh slojev prebivalstva in zategadelj pozdravili bodemo radostno splošno volilno pravico tedaj, ko bo tudi naš narod dosegel ono duševno emancipacijo, ki je neizogibni predpogoj svobodnemu prepričanju prave ljudske volje.“ Glinjivo ljudsko prijateljstvo! Da bo čim prej doseglo ljudstvo to »duševno emancipacijo«, se mu priporočajo kandidatje a la Josip Turk mlajši in Jakob Dimnik. „Novice“ pišejo: „Neka aktivna ekscelencia je rekla o katol. stranki: Diese Herren sind ja nicht mehr ernst zu nehmen. Nesprotno je pa napredna stranka v odločitvah in najodločnejših krogih pridobila jako mnogo na ugledu in se jo upošteva daleč vse drugače, kakor se pred nekaj meseci.“ Ta „aktivna ekscelencia“ nam je nekoliko znana. Njej se liberalci lahko še bolj priljubijo, ako kar očitno po njenem vzoru postanejo renegati in izdajalci. Če to store, nam v resnici o njih ne bo treba več svoje sodbe izpreminjati, ker jo že imamo. Opozorjamo „Edinost“ na to, kje zdaj liberalci iščejo ugleda! — Kakšne budalosti morajo verjeti „Rodoljubovi“ bravo! to je pa že grozno! Zadnji „Rodoljub“ poroča: Župnik Graf je neko dekle posilil v cerkvi pred obhajilom in je ponovil to tudi po obhajilu. Pri obraznavi se je izgovarjal, da je dekle njega zapeljalo. Graf je bil zagrižen klerikalec in sovražnik učite ljev. Ljudstvo pa ga je vender imelo rado ter sovražilo učitelja, ki je župnika razkrinkal. Prosimo bravce, da to „poročilo“ prav natančno prebero in cenijo njegovo notranjo verjetnost! Prepričani smo, da župnik Graf ne bo tožil „Rodoljuba“, ker ga najbrže — ni! Ni čuda, da je „Rodoljub“ najneumnejšemu kmetu preneumen. Da ga urejuje, so iz Štajerskega dobili nekega Zavadila, bivšega — kapelana. Reforma cerkve tako polagoma napreduje.

Sejmi po Slovenskem od 21. do 26. aprila. Na Kranjskem: 21. v Leskovcu pri Krškem, Vrhovcu, Dolih, Vrh pri Idriji, Radečah; 22. v Motniku in Novem mestu; 24. v Skofji Loki, St. Juriju pri Gambergu, Kotredežu, Planini, Radoljici, Črnem Vrhu in Zuzemberku; 25. v Bučki, na Grosupljem, v Hotovljah, Kranju in St. Juriju pri Svibnjem; 26. v Semiču in Lukovcu. — Na slov. Štajerskem: 21. v St. Vidu pri Sv. Emi in Smarju pri Celju; 24. v Hočah, St. Juriju ob južni železnici, St. Juriju ob Hrastovu, St. Juriju v Svičini, Kantiži, Ptuj, v Laškem, Zdobah; 25. v Kostivnici, St. Juriju ob Tabru in Dobovi. — Na Koroškem: 23. v Milštatu; 24. v Guštanju in Blatogradu. — Na Primorskem: 21. v Vidmu; 23. v Tolminu in Cerknem; 24. v Komenu; 25. na Kviškem; 26. v Jelšanah.

Društva.

(Društvo »Zvezda«, Dunaj, I. Plankengasse 4.) Odbor društva »Zvezda« uljudno naznanja, da bo mesece maja t. l. se le drugo nedeljo, to je 11. maja društvena zabava s koncertom in sicer v dvorani »Ressource«, Dunaj, I. Reichsrathsstrasse št. 3 — (pa palačo drž. zbornice). Mesece junij, julij, avgust bodo društveni popoldanski izleti in sicer: 1. V Maria Enzersdorfu, v nedeljo 1. junija — z južno železnico (Südbahnhof — do postaje Brunn-Maria Enzersdorf) — sestanek in koncert v Maria Enzersdorfu, v restavraciji »Zum Schottenhof«, Hauptstrasse 17; — izlet vodi g. Drag. Dleno; 2. V Ober St. Veit, v nedeljo 6. julija, z mestno železnico (Stadtbahn) — sestanek in koncert v restavraciji »Zur Einsiedelei« — (v XIII. okraju, »Stock im Wege«, št. 1); — izlet vodi g. Rudolf Malič; 3. V Irenthal, v nedeljo 3. avgusta — vozi se po zahodni železnici (Westbahn) do postaje »Unter Tullnerbach«; sestanek in koncert v restavraciji g. Antona Kunzl v Irenthal-u, izlet vodi g. Vinko Krušič. Sestanek bo vsakokrat ob 4. uri popoldne v naznanjenih restavracijah. Od meseca septembra t. l. počenši bodo društvene zabave zopet na Dunaju, v dvorani »Ressource«, I. Reichsrathsstrasse št. 3, in sicer vsako prvo nedeljo vsakega meseca (7. septembra, 5. oktobra, 2. novembra, 7. decembra itd.). Ker je društvu »Zvezda« namen: izobrazba, zabava v pristno slovenskem duhu ter podporanje udov, kar dosega društvo s predavanji, podukom v raznih strokah, petjem, glasbo, gledališkimi predstavami itd., oklenilo se je »Zvezde« toliko vrlih Slovencev in Slovencev na Dunaju in okolici, da je do sedanja dvorana postala pretesna. Odbor je zato oskrbel večjo pa tudi lepšo dvorano. Da bo de ta polna, prosi odbor, da društvo ostanejo zvesti vsi dosednji udje in da pridobi vsak ud še po enega ali več udov za društvo. Na ta način bo »Zvezda« še bolj propevala pod zmagonosnim praporom: Naprej zastave Slave!

Odbor društva »Zvezda«.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 19. aprila. V parlamentarnih krogih so tega mnenja, da če pridejo vsi slovanski poslanci v zbornico, bo gotovo sprejeta subvencija Pragi. Glasovanje bo v ponedeljek ali torek.

Dunaj, 19. aprila. (C. B.) Gosposka zbornica je danes izvolila člane v delegacijo in kvotno deputacijo.

Dunaj, 19. aprila. Dne 19. februarja, torej ravno pred dvema mesecema, se je začelo drugo branje proračuna v zbornici. Vkljub tej tako dolgi razpravi je prišel vendar na vrsto samo primeroma majhen del govornikov, katerih se je oglasilo do 300. Če bo razprava tako počasi napredovala, se bo v 6 tednih težko končala. Zato so se začela pogajanja, kako bi se razprava pospešila. Število govornikov treba zmanjšati. Več strank se je izreklo, da so pripravljene, da se sorazmerno črta nekaj govornikov.

Budimpešta, 19. aprila. Horanzskemu se je bolezen jako poslabšala. Moči mu pešajo. Danes je prejel svete zakramente za umirajoč. Pričakuje se smrt. Šele pred šestimi tedni je bil imenovan za trgovinskega ministra.

Petrograd, 19. aprila. Glasom še ne potrjene vesti se je morilec ministra Sipjagina, Baldašev, zastrupil nekaj ur potem, ko so ga zaprli, ter bil kmalu mrtev.

Bruselj, 19. aprila. Število stavkujočih znaša 300.000. To je največja stavka, ki je bila doslej v Evropi. Na dan veja stavka en milijon na izgubi delavskih plač. Soc. demokratični voditelji izjavljajo, da lahko vztrajajo še nad osem dni ter pravijo, da ako kralj v ponedeljek ne poseže vmes, se prične meščanska vojna. V Mons in Charleroi cvete prodaja revolverjev. Meščanske garde seintertje pojo „marseillaise“. Stavka je podpirana iz Španske in Francoske ter je sad mednarodne zarote. Vlada pravi, da z ozirom na to ne odneha.

Bruselj, 19. aprila. V Navenu so napadli revolucionarji hišo zborniščnega predsednika. Vojaštvo je odbilo naskok. Sedem je mrtvih, 20 lahko in pet težko ranjenih.

London, 19. aprila. Z ozirom na Balfourjev govor je tu zdaj to javno mnenje, da se sklep miru pač zakasni, da pa je načeloma zagotovljen.

Motenje pri odvajanju snovij

provzroča brezštevilnih bolezni. Težko je umeti, zakaj večina sedanjih ljudi, ki trpé na zaprtju, zoper to zlo ničesar ne store. Stoklenica rogaškega tempeljevega vrelca vsak dan z vinom pomaga ob tej bolezni in nič ne moti v navadah življenja in mu gre tudi prednost pred drugimi pomočki zoper zaprtost, ker milejše deluje. 416 1-1

Umrli so:

V bolnišnicah:

14. Gregor Ferlič, piskrovec, 67 let, naduha. — Jera Šircelj, posestnikova hči, 26 let, tumor cerebri. 15. aprila. Marija Teran, dninarica, 72 let, ostarelost. — Fran Dimec, dninar, 46 let, jetika. 17. aprila. Jakob Znidaršič, dninar, 18 let, psotitis purulenta.

V vojaški bolnišnici:

17. aprila. Josip Pliberšek, pešec, 21 let emphysema.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306 m. predelni vršni tlak 736,0 mm.

Čas opazovanja	Stanje neba in vetra v urah	Temperatura v Celziju	Velikost oblakov	Način vetra	Moč vetra	Barometar v mm
18. 9. zveč.	737-8	12,5	sr. sever	sk. oblac.		
19. 7. jut.	739-5	8,5	sl. svzh.	jasno		00
2. popol.	738-8	18,0	sr. svzh.			

Srednja večerajšnja temperatura 14,0 normala: 10,2

Dunajska borza

dné 19. aprila.

Skupni državni dolg v notah	101-75
Skupni državni dolg v srebru	101-60
Avstrijska zlata renta 4%	120-40
Avstrijska krona renta 4%	99-50
Ogrska zlata renta 4%	119-95
Ogrska krona renta 4%	97-65
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1597-—
Kreditne delnice, 160 gld.	677-—
London viza	240-40
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	117-35
20 mark	23-45
20 frankov (napoleondor)	19-08
Italijanski bankovci	93-15
C. kr. cekini	11-28

496 1-1

Tužnim srcem javljamo sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš ljubljani sin, oziroma brat, stric in svak, gospod

Radoslav Rovšek

fotogr. pomočnik pri bratu Davorinu

po dolgotrajni mučni bolezni, previden s svetimi zakramenti, v dobi 23. let, danes ob polu 5. zjutraj v svoji rojstni hiši v Gaberji pri Moravčah mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega pokojnika pride v nedeljo, dne 20. t. m. ob 6 uri popoldne na pokopališče v Moravčah.

Sv. maše za dušnice se bodo brale v župni cerkvi v Moravčah.

Priporočamo dragega ranjkega v blag spomin in molitev.

Gaberje pri Moravčah dné 18. aprila 1902.

Andrej Rovšek, podobar, oče. Katarina Rovšek, roj. Vozel, mati. Andrej, podobar, Davorin, fotograf, Anton, podobar, Stefan, fotograf, Makso, Ludovik Rovšek, bratje. Katika Rovšek, sestra. Marija Rovšek, roj. Pogačnik, Marija Rovšek, roj. Mastek, Fani Rovšek, roj. Kos, svakinje. Marija, Darko, Danica, Mirica Rovšek, nečak in nečakinje.

Zahvala.

Za obile dokaze odkritosrčnega sočutja o smrti prečastitega sobrata

P. Ladislava Hrovata

c. kr. profesorja v pokoju

kakor tudi za mnogoštevilno odlično spremstvo k zadnjemu počitku posebno prečast. gospodom novomeškega kapitelnja, prečast. P. provincijalu, prečast. gg. dekanoma iz Litije in Trebnjega, čast. Usmiljenim bratom, preblagor. g. c. kr. šolsk. svetniku dr. Deteli in gg. profesorjem za prekrasni venec, preblagor. g. c. kr. dvornemu svetniku, okrožne sodnje predsedniku g. Gerdešiču, preblagorod. c. kr. vlad. svetniku in c. kr. okr. glavarju gosp. Friedrichu, blagorod. g. županu, gg. c. kr. uradnikom, gospodom učiteljem, slav. vodstvu dekliške šole, meščanski godbi, pevskemu zboru, p. n. meščanstvu, zlasti novomeškim trgovcem, ki so na tako lep način pokazali spoštovanje do pokojnika izreka najpriširnejšo zahvalo.

Novo mesto, dne 17. aprila 1902.

P. Otokar Aleš, gvardijan.

493 1-1

Zahvala.

Za mnogostransko izraženo nam so-
čutje povodom bolezni in smrti našega pre-
ljubega soproga, očeta, oziroma tasta in
starega očeta, gospoda

Alojzija Bayr-ja

c. kr. rač. svetnika v pokoju in hišnega
posestnika v Ljubljani

Izrekamo tem potom vsem sočustvujočim
svojo srčno zahvalo. Istotako se iskreno
zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem
in znancom ter drugim udeležnikom za
časte spremstvo dragega uročega k več-
nemu počitku. Osobito naj sprejme našo
presrečno zahvalo sl. občinski zastop. ljub-
ljanski za položitev krasnega venca na
rakev, dalje vsi gg. uradniki raznih uradov
in stanovski kolegi ranjcega ter uradniki
kmetijske posojilnice.

V Ljubljani, 18. aprila 1902.

Zaljubljeni ostali.

Zahvala.

Društvo kranjske hranilnice je pri svo-
jem letošnjem obnem zboru ljubljanskemu
prostovoljnemu gasilnemu društvu votiralo
zdatno podporo 1000 K. Po naročilu od-
borovom se slavni kranjski hranilnici za to
velikodušnost in zdatno podporo najtopleje
zahvaljuje

načelnik:

Ludovik Štricelj.

Na račun se odda pod ugodnimi
pogoji dobro znana

gostilna na deželi

na Gorenjskem, tik farne cerkve in vélike
ceste na lepem prostoru, s hlevom in vrtom.
Pripravna je za oženjenega krojača, urarja
ali družega rokodelca.

Pojasnila daje iz prijaznosti upravnštvo
„Slovenca“.

462 3-3

VABILO

III. občnemu zboru

kmetijskega društva v Srednji vasi
vpisane zadrage z omejeno zavezo.

dné 4. maja 1902 ob 1/4. uri popoldne
v zadrugi pisarni Srednja vas štev. 73.

Dnevni red:

1. Nagovor načelnika.
2. Poročilo o računu za l. 1901.
3. Odobritev računa.
4. Volitev odbora.
5. Volitev načelnika.
6. Morebitni nasveti.

492 1-1

Odbor.

VABILO

III. redni občni zbor

„Hranilnice in posojilnice v Tunjicah,
reg. zadrage z neomejeno zavezo“

ki se vrši

v nedeljo, dne 4. maja 1902,

ob 3. uri popoldne

v župnišču.

Dnevni red:

1. Poročilo načelnika in nadzorstva.
2. Potrjenje računa za l. 1901.
3. Volitev načelnika in nadzorstva.
4. Slučajnosti.

491 1-1

Načelnstvo.

VABILO

redni občni zbor

„Kmetijskega društva v Dobrépoljah,
registr. zadrage z omejeno zavezo“

kateri se bo vrši

v četrtek dné 8. maja 1902

ob 1/4. uri popoldne

v zadrugi prostorih v Podgorici št. 28.

Dnevni red:

1. Poročilo načelnika.
2. Odobritev računov za l. 1901.
3. Volitve: a) načelnika, b) nadzorstva.
4. Slučajnosti.

Dobrépolje, dné 17. aprila 1902.

486 1-1

Načelnstvo.

P. n. občinstvu naznanjamo, da
gospod Ignacij Valentincič v
Ljubljani ni več glavni zastopnik
našega zavoda in zato tudi ni
opravičen, sprejemati denarje za
premijske na naš račun. — Namesto
gosp. Valentinciča smo izročili

glavno zastopstvo za Kranjsko

g. Frančišku S. Rojniku,
v Ljubljani, pred škofijo 21.

ter prosimo, da se vsakdo v za-
varovalnih zadevah z zaupanjem
obrača do njega.

488 5-1

„Concordia“

librsko-brnska vzaj. zavarovalnica

Čisto medicinsko ribje olje.

Deželna
lekarna

pri Mariji
Pomagaj

Čubar, Hrvatska, septembra 1901.

Blag. g. Milan Levstek, lekarnar v Ljubljani.

Iz srca se Vam zahvaljujem za dobroto Vašog
neprecenljivega dobrog in pristnega medicinskega ribjeg
olja, katerega že die časa samo iz Vaše dobro znane
lekarnice naročam in uporabljam za sebe in svojo rod-
bino sigurnim učinkom. Isto je prijetnega ukusa in
lahko prebavljivo. Prosim, pošljite mi zopet šest ste-
klenic za 2 gl. 50 kr. 1173 20

Pozdravljam in ostajam Vam udani

Anton Ožbolt, trgovec in posestnik.

Steklenica 50 kr., dvojna steklenica 1 gl.
Zaloga vseh znanih preizkušenih domačih zdravil,
homeopatičnih zdravil, specialitet, kirurških priprav
in obvez. najfinjših parumov, medicinskih in toaletnih
mil. — Mediola. cognac, pristno somatoso krep-
čujoče vino. — Malaga, marsala, sherry, vsake-
vrstni čaj itd. itd.

Razpošilja vsak dan z obratno pošto
dež. lekarna pri Mariji Pomagaj
Mr. Ph. M. Leusteka v Ljubljani.
Resljeva cesta št. 1., poleg mesarskega mosta.

Mednarodna panorama

umetni zavod I. vrste,

v pritličju meščanske hiše.

Vhod s Pogačarjevega trga.

Ljubljanska umetna razstava I. vrste.
Fotoplastiška potovanja po celem svetu v
popolni istini.

Danes soboto 19. aprila zadnjič razstavljeno:

Velezanimivo potovanje skozi ATENE.

Nikdo naj ne zamudi si ogledati te krasne
serije.

Razstavljeno od nedelje 20. do 28. aprila:

Ogled oceanskih parnikov,

ko iz Cuxhavena in Hamburga s potniki odhajajo.

Odprte vse dni, tudi ob nedeljah in praznikih, od
9. zjutraj do 9. zvečer. 489 1-1

Velikanska pesa

Kraški zgodnji grah in pritlikovec
kakor tudi zanesljivo kaljiva vsa-
kovrstna semena pri

Petru Lassnik-u v Ljubljani

Marijin trg štev. 1 276 11-10

Edina zaloga na Kranjskem

„Slava Bogu!“

II. zvezek.

Cerkvene pesmi.

23 Marijinih za mešan zbor, zložila

P. Angelik Hribar
in P. Hugolin Sattner.

II. natis 484 5-3

Cena partituri 2 K, vsak glas 30 h, za
pošto 20 h več.

Dobiva se pri vratarju frančiškanskega sa-
mostana fr. Petru Rešeta v Ljubljani.

Dunajski Brougham

(kupé-voz) in

dunajski damski Phaeton

(poletni voz)

jako dobro ohranjena, se po nizki cen

prodasta.

Vpraša naj se pri F. Wisjanu, sedlarju
v Ljubljani, Rimska cesta II. 449 3-3

Tovarna pečij in raznih prstenih izdelkov

Alojzija Večaj

Ljubljana, Trnovo, Opekarska
cesta, Veliki strdon št. 9

priporoč. slav. občinstvu in pred.
duhovščini svojo veliko zalogo
barvanih prstenih

pečij in štedilnih ognjišč

kot: rujavih, zelenih, belih, modrih,
sivih, rumenih itd., kar najbolj trpe-
nih in po modernih modelih izde-
lanih. Cene nizke. 36 52-15

Lastni izdelek.

Caniki franco in brezplačno.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

iz lekarn Richter-jeve v Pragi,
pripoznano izvrstno bolečine olaj-
suječe mazilo je dobič steklenica po
K 80, K 140 in K 200 — v vseh lekarnah.
Zahteva naj se to 1152 28-21

sploh priljubljeno domače zdravilo

vedno le v izvornih steklenicah z našo
varstveno znamko „sidro“ iz Richter-
jeve lekarnice ter sprejme iz previdnosti
le v steklenicah s to varstveno znamko
kot pristni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu
v Pragi, I. Elisabethstrasse 5.

Hoteli, kavarne in gostilne, ki so naročene na „Slovenca“:

Ajdovščina: Ivan Štibili, gostilna.

Belca pri Dovjem: Potočnik Fr., gostilna.

Begunje nad Cirknico: Bonač Anton,
Svigelj Anton, gostilni.

Bled: Gostilna Wester.

Boh. Bela: Mužan Valentin, Zupan Iv.
in Ropret Jera, gostilne.

Boh. Bistrica: Arh Franc in Mencin-
ger J., gostilni.

Borovnica: Fortuna Val. in Kobi

Anton, gostilni, Fran. Svigelj, gostilna
(Breg). Lebez Ivan, gostilna.

Brezje: Gorenjsko: Finžgar Jos. in Ga-
brijeljčič Ant., gostilni.

Brod pod Šm. gor. Bitenc Jož, gostilna.

Celje: „Narodni dom“ (Fr. Lajovic).

Cirknica, Notr.: Korde Ivan in Meden

Miroslav, gostilni.

Črniče: pri Radoljici: Kocijančič Fr.,

gostilna.

Črnomelj: Franc Jerman, gostilna.

Dunaj: Café „Goldene Kugel“ IV.

okraj, Café „Mozart“, III. okraj, in

„Arcaden-Café“, I. Universitätsstrasse.

Gorica: Kavarna Schwarz.

Grosuplje: Košak Fran, gostilna.

Gor. Otok pri Mošnjah: Brinšek Jakob,

gostilna.

Horjul: Cepon Janez, gostilna.

Hrušica pri Jesenicah: Noč A., gostilna.

Idrija: Casin „Idrija“, Kavčič

oija, Vilman Fran, Višnjak Karol,

Hrovat Marija, „pri mesarju“, gostilne.

Kamnik: Friedl Ivan, hotel, Vanossi

Josip, kavarne.

Kandija pri Nov. mestu: Jakše Jan. in

Zore J., gostilni.

Kostanjevica: Zalokarjeva gostilna.

Kozarišče pri Staremtrgu: Pianekki

Jan, gostilna.

Kranj: Kavarni Jäger in Kreuz-

berger, Fran. Šumi in Golob Mat.,

gostilni. Sajovic Fr. hotel „Nova

pošta“, Hotel „Stara pošta“.

Ljubljana: Kavarne: „Austria“,

„Europa“, „Valvasor“, „Casino“,

„Eggia“, Ivan Lekan, „Mercur“,

Jos. Kramar, Ant. Albert; hoteli:

„Prislonu“, „Lloyd“, Iv. Graj-

žar, južnikolodvor; pivarne:

Lorhek, Auer, Hafner; gostilne:

„Novi svet“, Marije Terezije cesta,

„Primlinskem kamnu“, Sv. Pe-

tra cesta, „Pri zvezdi“, Cesarja Jo-

žefa trg, „Pri roži“, Židovske ulice,

„Pri zlati ribi“, Špilarske ulice,

„Pri Stefanu“, Frančiškanske ulice,

„Katoliški dom“, Turjaški trg,

„Rokodelski dom“, Komenskega

ulice, Delavsko konsumno dru-

štvo, Eliz. Jurkovič, (pri Kolovra-

tarju) Pred škofijo, „Pri križu“,

Rimska cesta, Marija Barborič, Sv.

Petra nasip št. 5, Fr. Krvarič, (pri Fi-

govcu), Dunajska cesta, Mar. Ahlin,

Karlovka cesta štev. 28, Alojzij Zajc

Rimska cesta št. 4, „Pri Kamen-

čanu“, Karlovka cesta št. 4, gostilna

Dachs, Florijanske ulice št. 33, M. Škof,

Rečne ulice št. 8, Ivana Susteršič,

Sv. Petra cesta št. 15, Ivan Cinkole,

Kopitarjeve ulice štev. 4, gostilna „pri

Jurju“, Poljanska cesta, Lovro Češ-

novar („pri starem Tišlerju“), Kolo-

dvorske ulice, gostilna Blumauer,

Kolodvorske ulice, Andrej Cerne, Hil-

šerjeve ulice št. 14, Jakob Zabuko-

vec, Breg, Josip Boštijančič („pri

Pepetu“), Kolodvorske ulice, Ant. Koemur,

Poljanska cesta št. 9, Jos. Dermastja

(„pri Kamnarju“), Vodmat, Zaloška cesta

št. 3, Terezija Omejc, Karlovka cesta

št. 32, Marija Stele („pri zlatem kon-

jičku“), Poljanska cesta štev. 26, Rudolf

Tenente, Gradaške ulice št. 10, Ana

Cuzak, Poljanska cesta št. 48, „Na-

rodna kavarna“, „Pri avstrijs-

skem carju“, Režika Kralj sv. Ja-

koba trg, Persin Matija na Rožniku,

Kenda Ivan, Ždovska steza 4, Vosper-

nig, Gospodske ulice.

Medvode: Jerala Alojzij in Zweiner

Ivan, gostilni.

Milno pri Bledu: Doktorič Marija, gost.

Novomesto: Kavarna Danisch.

Ortenek: J. B. Kosler, restavracija.

Podnart: Pogačnik Marija, gostilna.

Premosko p. Kranju: Jak. Gorjanc in

Jakob Dolnar, gostilni.

Pulj (Pola): Cafe Miramar.

Radoljica: Hirschmann Ign., gostilna.

Rakek: Sebenikar Lovro, restavracija

Ludovik Sebar, c. kr. poštar, gostilna.

Ribnica, Dol.: Lovšin Ivan, kavarna,

Podboj Jos. in Zadnik J., Fr. Pod-

boj, gostilne.

Sava pri Jesenicah: Arh Jan., gostilna.

Slov. gradec: Günther Avg., gostilna.

Smlednik: Oblak Primož, gostilna.

Sodražica: Drobnič Jurij, gostilna.

Stožice pri Ljubljani: Pečnik Jan. („pri

Urbančku“), gostilna.

Struge pri Dobropolju: Salokar Karol,

gostilna.

Sv. Jakob v Rožni dolini, Kor.: Mikula

Jakob, gostilna v „Nar. domu“.

Škofja Loka: Hafner Leopold in Haf-

ner J., gostilni, Splichal Fr. kavarna.

Toplice, Dol.: Oskrbništvo toplic.

Trst: Cafe Commercio, Cafe Fabris.

Tržič: Lončar Matevž, gostilna.

Velike Lašče: Matija Hočevar, gostilna

„pri pošti“.

Vipava: Lavrenčič J., gostilna Hotel

„Adria“.

Visoko pri Kranju: Okorn Jan., gostilna.

Vrhnika: Dolenc Fr. Jurca Jos. in

Kočevar Franc, gostilne.

Žerovnica: pri Cirknici: Marolt Jakob,

gostilna.

Žirovnica: Cop Marija in Svetina Ant.,

gostilni.

Živila MAGGI so najboljša.

Maggi za zabelo
daje juham, omaki, sočivju itd.
nenavaden, čvrst, prijeten okus.
Zadostuje malo kapelj.
Steklenica od 50 l. višje.

Juhe v tabletih.
Tablet za 2 porčiji 15 h.
Magijeve juhe v tabletih omo-
gajočno urno, samo s prilivanjem
vode, napraviti krepko, lahko pre-
trajljivo in zdravo juho.
19 različnih vrst.

Consommé- in Bouillon-škatlice.

1 Consommé-škatlica za 2 porčiji
najfinejše močne juhe 20 h.
1 Bouillon-škatlica za 2 porčiji
močne mesne juhe 15 h.
Se takoj napravi z vrelo vodo brez dru-
zega dostavka. 904 7

Jeden poskus bolj prepriča, kakor vsaka reklama.
Je dobiti v vseh prodajalnicah kolonijalnega blaga, delikates in dišav.

Podpisana ima v zalogi naračunovane trpežno, krasno
blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plastiče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lumo, albo, korsetlje, prta

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi vrenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in poštano po najnižji cenli
bandera in vse druge obleke.

Prekajate gospode prosim, da se blagovale pri naročitih
ozirati na dunado, trdke ter ne uvažujejo tujih trdk, dru-
stev in potujočih agencij.

Zagotavlja hitro in najpoštenje postrežbo in najnižjo
ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.
Najodličnejši: postopovanjem se priporoča 566 52 46

Ana Hofbauer,

imejateljica zaloga cerkvene obleke, prodaja in posode
v Ljubljani, Wolfove ulice 4.

Zaloga šivalnih strojev

JAN. JAX v Ljubljani, 231 25-8

Dunajska cesta št. 17.

Zastopnik
izvrstnih „Dürkopp“- in
„Waffenrad“ koles.

Marija Sattner,

Ljubljana, Dunajska cesta št. 19. II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša).

se priporoča prečistiti duhovščini za

izdelovanje cerkvenih paramentov.

Izdeluje cele ornate, kazule v vseh liturgičnih barvah, pluviale, obhajilne burze,
stole in vse za službo božjo potrebne stvari, priproste in najfineje, kakor se glasi naročilo, v svil-
natem in zlatem vezanju. — Izdeluje tudi bandera in baldahine ter izvršuje vsako-
vrstno cerkveno perilo iz pristnega platna. Vporablja samo dobro blago, cene po možnosti
nizke, zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro postrežbo. Prenovljenje starih paramentov tudi rado-
voljno prevzame. 704 27

Prevzetje gostilne.

Slavnemu p. n. občinstvu in prečistiti duhovščini si usojam najljubše naznaniti, da sem
s 1. aprilom prevzel

gostilno „pri Rozmanu“
pri „Mariji Pomačaj“ na Brezjah

katero sem vsem zahtevam udobnosti primerno uredil in razširil.

Točil bodem le **pristna naravna vina**, skibel za **izborna kuhinja** ter sploh za vse-
stransko točno postrežbo. — Za **prenočišča** je izborna preskrbljeno.

V najobilnejši obliki se priporočajo, bilježim

velespoštovanjem

Pavel Lavrenčič, gostilničar.

IGNACIJ ČAMERNIK,

kamnosek v LJUBLJANI,

Komenskega ulice št. 28,

se priporoča prečistiti duhovščini in sav občinstvu v vsa v kamnoseški
obrt vatevajoča se dela bodisi umetno cerkvena ali stavbinsko-
strokovnjaška. — Največja zaloga najrazličnejših

nagrobni spomenikov

iz vseh vrst marmornov, katero prodaja po izredno nizki ceni.
Opozarja tudi, da so le edino pri njem kupljeni **grobniki okviri**
trpežni proti vplivu vremena, za kar jamči. 452 6-3

Stanje hranilnih vlog:
15 milijonov K.

Rezervni zaklad:
okroglo **350.000 K.**

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mestnem trgu zraven rofovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne
in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsa-
cega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje
hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega
zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim
premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je var-
nost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to
hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in
varovancev.

Denarne vloge sprejemajo se tudi po pošti in
potom c. kr. poštne hranilnice. Poštno-hranilnične
sprejemnice dobivajo se brezplačno. 21 (17)

Dobiva se povsod po Slovenskem in Hrvaškem.

Zahtevajte pri svojih trgovcih! Poskusite!

Pazite na to znamko!

Kdor hoče v resnici dobro črno ali mlečno kavo piti, po-
skusi naj novo pristno domačo 479 3-2

kavino primes v prid družbi sv. Cirila in Metoda
ki je izmed vseh najboljša ter jo izdeluje domača
Prva jugoslovanska tovarna za kavine surogate v Ljubljani.

